

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

6 februari 2007

ONTWERP VAN DECREET

houdende het statuut van de reisbureaus

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door de heer Johan Verstreken**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Tamsamani;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete, mevrouw Linda Vissers;

de heren Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Koen Van den Heuvel;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, Jacky Maes;

de heer Louis Bril, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc van den Abeelen.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Loones.

Zie:

1000 (2006-2007)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

	Blz.
I. UITEENZETTING DOOR DE HEER ANTOON VAN EECKHOUT, BESTUURDER VAN DE VERENIGING VAN VLAAMSE REISBUREAUS	4
II. UITEENZETTING DOOR DE HEER TONY TALLON, ALGEMEEN SECRETARIS VAN DE VLAAMSE ASSOCIATIE VAN REISAGENTEN VZW	5
III. UITEENZETTING DOOR DE HEER LUC GLORIEUX, BESTUURDER-DIRECTEUR VAN DE FEDERATIE VAN DE BELGISCHE AUTOBUS- EN AUTOCARONDERNEMERS	8
IV. UITEENZETTING DOOR DE HEER PEPIJN DEBOSSCHER, COÖRDINATOR EN WOORDVOERDER VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD	9
V. UITEENZETTING DOOR DE HEER KAREL DE MEULEMEESTER, ONAFHANKELIJK DESKUNDIGE EN ERE-SECRETARIS-GENERAAL VAN DE VTB-VAB	11
VI. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE COMMISSIELEDEN EN ANTWOORDEN VAN DE SPREKERS	12
 Bijlagen	
Bijlage 1: Schets van de voornaamste verplichtingen voor Vlaanderen voortvloeiend uit de dienstenrichtlijn toegepast op het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus	19
Bijlage 2: Het gezamenlijk standpunt van de Federatie Toeristische Industrie	27
Standpunten van de aangesloten sectororganisaties:	
– Standpunt CIB-Kust en Ho.Re.Ca Vlaanderen	31
– Standpunt VRTO/ABTO	33
– Standpunt BTO	37
– Standpunt VLARA.....	41

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op 11, 16 en 30 januari 2007 het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus behandeld.

Op datum van 11 januari 2007 gaf minister Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, toelichting bij het ontwerp van decreet. Daarbij aansluitend werd op datum van 16 januari, conform artikel 32 van het Reglement van het Vlaams Parlement, een hoorzitting georganiseerd met vertegenwoordigers uit de betrokken sectoren. In casu werden daarbij gehoord: de heer Antoon Van Eeckhout namens de Vereniging van Vlaamse Reisbureaus (VVR), de heer Tony Tallon namens de Vlaamse Associatie van Reisagenten (VLARA), de heer Luc Glorieux namens de Federatie van de Belgische Autobus- en Autocarondernemers (FBAA), de heer Pepijn Deboscher namens de Vlaamse Jeugdraad en de heer Karel De Meulemeester als onafhankelijk deskundige.

Na afloop van deze hoorzitting besliste de commissie om, eveneens conform artikel 32 van het Reglement van het Vlaams Parlement, ook nog schriftelijke adviezen op te vragen over respectievelijk het ontwerp van decreet bij de Federatie van de Toeristische Industrie (FTI) en over de potentiële impact van de Europese richtlijn van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt op de sector van de Vlaamse reisbureaus bij de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie. De betreffende adviezen werden als bijlage opgenomen bij het verslag van de hoorzitting.

De eindbespreking van het ontwerp van decreet en de stemming ervan vonden plaats op datum van dinsdag 30 januari 2007.

**I. UITEENZETTING DOOR DE HEER
ANTOON VAN EECKHOUT, BESTUURDER
VAN DE VERENIGING VAN VLAAMSE
REISBUREAUS**

De heer Antoon Van Eeckhout, lid van de raad van bestuur van de Vereniging van Vlaamse Reisbureaus (VVR): De Vereniging van Vlaamse Reisbureaus vzw is de belangrijkste beroepsvereniging van de reisbu-

reasector in Vlaanderen, niet alleen wat betreft het aantal leden – een 600-tal – maar ook op het vlak van het aantal verkooppunten, de omzet en het aantal werknemers en zelfstandigen.

De VVR is al meer dan 25 jaar vragende partij voor dit ontwerpstatuut. Ze is akkoord met de grote lijnen ervan. VVR was trouwens nauw betrokken bij de voorbereiding ervan, zodat we wel degelijk onze inbreng gehad hebben in de voorliggende tekst.

We hebben slechts één fundamentele kritiek op het ontwerp, namelijk het feit dat de eis inzake hoofdactiviteit, die zowel in de federale wet van 1965 voorkomt als in de voorontwerpteksten van dit decreet, finaal is weggelaten. De vereiste van hoofdbezigheid betekent dat een reisbureau in feite niets anders mag doen dan die specifieke activiteit. De term is op een bepaald ogenblik echter op een voor ons onverklaarbare wijze uit het voorontwerp verdwenen. Een degelijke verklaring hiervoor heeft men ons tot nog toe niet verstrekt.

Er zijn talrijke argumenten om de vereiste van hoofdbezigheid te behouden. Ik wens mij te beperken tot één aspect ervan. De reisbureausector is, vooral voor de distributie van reizen, een kmo-sector. Het zijn dus vooral zelfstandige ondernemingen. Van de 696 vergunninghoudende bedrijven zijn ruim 650 kmo's. De 40 andere behoren aan grote touroperators en hun satellietvennootschappen of buitenlandse financiële groepen, die niet altijd evenveel respect hebben voor de Vlaamse reisconsument. Het recente 'konijnenincident' met een vliegtuig van Jetair is daarvan een voorbeeld.

De Vlaamse reisbureausector doet het erg goed. Dat heeft te maken met het federale statuut van de reisbureaus dat fundamenteel goed was en 40 jaar naar behoren gewerkt heeft. Daarnaast heeft de verstrenging van de financiële voorwaarden voor de Vlaamse reisbureaus – ingevoerd onder minister-president Van den Brande – de financiële toestand van de Vlaamse reisbureaus, gewild of niet, aanzienlijk verbeterd. In de laatste jaren is het eigen vermogen van de Vlaamse reisbureaus met 31 percent en het kapitaal met 42 percent gestegen.

Gemiddeld gaan er drie Vlaamse reisbureaus per jaar failliet. In 2006 was er zelfs maar één enkel faillissement. Dat zijn cijfers waar onze buitenlandse collega's enkel van kunnen dromen. Dit heeft te maken met het huidige statuut waarin sprake was van de

hoofdbezigheid. Door die bepaling kan een ondernemer zich met niets anders dan zijn kernactiviteit bezig houden. Het laat hem toe zich volledig te wijden aan de dienstverlening aan de consument. Die dienstverlening is de kern van de sociale functie van de reisbureaus.

Veel mensen moeten lang sparen en dromen lang van die reizen. Het is onaanvaardbaar dat reisbemiddeling een bijactiviteit wordt voor verzekerings- en vastgoedmakelaars, handelaars in reisartikelen, koffers enzovoort of grote groepen zoals supermarkten. Dergelijke gemengde activiteiten bemoeilijken ook de controle van de overheid, de verzekeringsmaatschappijen en eventuele andere beroepsgroepen. Zulks bedreigt daardoor de gezondheid van de sector.

VVR wil dus niet dat de intrede van branchevreemde bedrijven de markt afroomt. Grote, financieel sterke bedrijven kunnen immers met een agressieve verkoopstechniek en dumpingprijzen de eenvoudige, risicoloze en niet-arbeidsintensieve producten opsloppen. De kmo-sector heeft die activiteiten nodig om de moeilijkere, risicovolle en arbeidsintensieve delen van de reissector uit te oefenen. Het mengen van verschillende activiteiten zal dus ongetwijfeld ook leiden tot een verschraling van de markt.

Daarom stellen we voor om artikel 3, §3, in het ontwerp van decreet als volgt te wijzigen: “Het uitoefenen van een reisbureau-activiteit is slechts toegelaten als hoofdbezigheid, bestendig en met vergunning, onder de voorwaarden, zoals bepaald in dit decreet.”. Zo is het mogelijk dat alleen echte professionelen vooral de distributie van reizen in Vlaanderen kunnen uitoefenen. Afsluitend wil ik nogmaals beklemtonen dat ons voorstel tot tekstwijziging hoofdzakelijk voortspuit uit onze zorg voor de consument en niet uit enig misplaatst corporatisme.

II. UITEENZETTING DOOR DE HEER TONY TALLON, ALGEMEEN SECRETARIS VAN DE VLAAMSE ASSOCIATIE VAN REIS-AGENTEN VZW

De heer Tony Tallon, algemeen secretaris van de Vlaamse Associatie van Reisagenten vzw (VLARA): VLARA is een vereniging van zelfstandige reisagenten, opgericht in 2003. Inmiddels heeft de vereniging 130 leden-reisagenten. Ook VLARA was lid van de expertwerkgroep op het kabinet van minister van Toerisme, Bourgeois, die betrokken was bij de uit-

werking van het nieuwe statuut van de reisbureaus. Dat is meteen de reden waarom wij, in algemene lijnen, tevreden zijn met het voorliggende ontwerp van decreet.

Onze vereniging is lid van de Federatie van de Toeristische Industrie (FTI). Dat is de koepelorganisatie van een heel aantal sectororganisaties in België. De verschillende koepels van de Belgische verenigingen zijn individueel aangesloten bij FTI, zowel de Vlaamse als de Franstalige koepels. Ze telt onder haar leden Ho.Re.Ca Vlaanderen, de Belgian Travel Organisation (BTO), met zowel een Vlaamse (BTON) als Franstalige tak, de Association of Belgian Tour-operators (ABTO) en haar Vlaamse Raad van Tour-operators (VRTO), VLARA, de VRA, namens de FBAA en de campingfederatie, het CKVB, en de Confederatie van Immobiliëngroepen. FTI is als dusdanig goed voor meer dan 60 percent van de werkgelegenheid in de sector waarop het voorliggende ontwerp van decreet betrekking heeft.

FTI staat als enige sectororganisatie opgesomd als gesprekspartner in de beleidsbrief van minister Bourgeois. Het verwondert ons dan ook enigszins dat net die cruciale organisatie, en enkele van haar belangrijke leden zoals BTO en ABTO, waarvoor dit ontwerp uitermate belangrijk is, niet uitgenodigd zijn op deze hoorzitting. In onderling overleg hebben we dan ook besloten dat ik van mijn spreektijd gebruik zal maken om niet alleen het VLARA-standpunt in deze te vertolken, maar ook dat van de verschillende deelorganisaties en van FTI.

De voorzitter: Voor wat dit punt betreft, wil ik er voor alle duidelijkheid toch even op wijzen dat de commissie bij consensus besloten heeft om een hoorzitting te houden waarbij meteen ook alle fracties verzocht werden om hun suggesties voor te horen instanties en personen door te geven. Op al die suggesties is ook ingegaan. Alle organisaties en personen die door de fracties waren voorgesteld zijn gecontacteerd en uitgenodigd.

De heer Tony Tallon: Ten behoeve van de volledigheid zal ik, zoals gezegd, dus niet alleen stilstaan bij de standpunten van VLARA, maar vervolgens ook van BTO, ABTO, CIB-Kust en Ho.Re.Ca Vlaanderen. Ten slotte zal ik een gezamenlijk standpunt van FTI toelichten.

VLARA vindt dat het ontwerp zeker een aantal verbeteringen bevat, onder meer de nieuwe definities van

reisbureau en reisbureau-activiteiten. Er wordt gewag gemaakt van een definitie van bemiddeling, een definitie van verkooppunt. Aansluitend daarop is er ook een procedure in het leven geroepen voor de toestemming van bijkantoren. Het vorige statuut bevatte die aspecten niet.

Er is sprake van slechts één vergunning. Dat zal de duidelijkheid vergroten. De ene vergunning zal gekoppeld worden aan voorwaarden die over het algemeen strikter zullen zijn, niet alleen op financieel vlak, maar ook op het vlak van borgstellingen. We pleiten toch voor enige voorzichtigheid in deze. Het zou een belangrijke impact kunnen hebben voor de kleinere reisagenten. De reisagenten hebben drie jaar de tijd om zich aan te passen aan de nieuwe voorwaarden van het decreet.

Eveneens positief is de afschaffing van de retributie aan Toerisme Vlaanderen. Die bedroeg in 2005 ongeveer 30.000 euro. Dat is een relatief klein bedrag, dat echter ook enkel gebruikt werd voor het handhavingsbeleid van Toerisme Vlaanderen. VLARA pleit voor een ander type van beleid door Toerisme Vlaanderen, waarover straks meer.

We zijn ook tevreden over het inkapselen van de vereiste van verzekering tegen financieel onvermogen en beroepsaansprakelijkheid. Aan die verplichtingen moeten reisbureaus sowieso voldoen volgens de reiscontractenwetgeving, die de omzetting is van de Europese pakketreisrichtlijn.

Ten slotte zijn we ook blij met de aanpassing van de procedure voor controle en sancties. Er wordt nu een mogelijkheid gecreëerd om tot onmiddellijke stopzetting over te gaan van een reisbureau dat zich aan wanpraktijken zou bezondigen. Tot zover de verbeteringen die onmiskenbaar aanwezig zijn in het ontwerp.

Belangrijker zijn echter de kritische opmerkingen bij het ontwerp. VLARA is het eens met de opmerkingen van de vorige spreker over de hoofdactiviteit. Ook VLARA betreurt dat de hoofdactiviteit niet als vereiste behouden is. ACV, ACLVB, ABVV, Boerenbond en Unizo formuleren dezelfde zorg in het SERV-advies bij het ontwerp van decreet. Er zijn voldoende argumenten voor het behoud van de hoofdactiviteit aangehaald. Voor ons is het een waarborg voor het professionalisme en de kwaliteit van de dienstverlening in de reisbureausector.

Een tweede kritische bemerking betreft de Nederlandstalige Brusselse reisbureaus. Door de inwer-

kingtreding van het nieuwe statuut wordt hun situatie onduidelijk. De Nederlandstalige Brusselse reisbureaus moeten nu voldoen aan een vergunningsplicht van Toerisme Vlaanderen, dus volgens de Vlaamse voorwaarden. Die voorwaarden staan in het koninklijk besluit en zijn aangepast door de Vlaamse overheid. Ze zijn strikter dan hetgeen waaraan de Franstalige Brusselse reisbureaus moeten voldoen. Wat zal er gebeuren met de Brusselse reisbureaus met Vlaamse reisbureauvergunning? Het ontwerp is een gewestaangelegenheid, hetgeen voor een aantal Vlaamse Brusselse reisbureaus zou impliceren dat de huidige regelgeving behouden blijft. Voor hun Franstalige Brusselse collega's blijft sowieso de oude wetgeving gelden. We pleiten dan ook voor een initiatief van de Vlaamse overheid bij de Brusselse gewestregering zodat duidelijkheid gecreëerd wordt voor de Brusselse reisagentschappen die met een Vlaamse reisbureauvergunning werken. Om alle mogelijke onduidelijkheden de wereld uit te helpen zou het logisch zijn dat de Brusselse gewestregering ook werk zou maken van een eigen statuut.

De vergunningsplicht van website-gedreven reisbureaus is een volgend belangrijk aspect en pijnpunt. Websites met extensie .be met vestiging in Vlaanderen zijn vergunningsplichtig. Er zijn ook websites met extensie .be die niet in het Vlaamse landsdeel gevestigd zijn. Belangrijk zijn de websites met extensies .com en .nl, waarop Vlaamse reizigers kunnen boeken. Er zou onderzocht moeten worden op welke manier de activiteiten van die website-gedreven reisbureaus gevat kunnen worden door dit nieuwe decreet.

Ook belangrijk in dit opzicht is dat een aantal carriers, vooral luchtvaartmaatschappijen, voornamelijk via hun website, logies, autoverhuur enzovoort aanbieden. Wat ons betreft, zouden ze ook moeten vallen onder wat het ontwerp van decreet bemiddeling noemt, en dus vergunningsplichtig zijn. Dat is momenteel echter niet duidelijk. Als ze niet vallen onder dit ontwerp, willen we graag dat er werk gemaakt wordt van de incorporatie van die activiteiten in het toepassingsgebied van het decreet. Zo niet is er oneerlijke concurrentie met de reisbureaus.

Er is in het decreet ook nog steeds een brede grijze zone voorzien voor de categorie van niet-vergunningsplichtige organisaties. We willen dat strikt wordt toegezien op de reisbureauactiviteiten van die organisaties, voornamelijk de organisaties onder artikel 3, §2, 3°, die met maatschappelijke doeleinden reisbureauactiviteiten organiseren voor hun leden. We willen dat dit relatief strikt geïnterpreteerd wordt.

Het ontwerp van decreet roept een aantal striktere vergunningsvoorwaarden in het leven voor reisbureaus. Niet in het minst omdat er slechts één vergunning zal zijn, de huidige categorieën A, B en C worden in de toekomst op één lijn geplaatst. Dat zal een aanzienlijke inspanning vergen van startende reisbureaus, maar ook van gevestigde reisbureaus. Tegenover die inspanning mag wel iets staan. VLARA heeft als beroepsorganisatie een aantal suggesties daarvoor. Diezelfde suggesties komen terug in de standpunten van BTON en VRTO. Ze zullen dus op het einde van mijn uiteenzetting herhaald worden als gezamenlijk standpunt van FTI.

Dus ik herhaal: de sector van de reisbureaus in het Vlaamse Gewest zal een aanzienlijke inspanning moeten leveren. Als tegemoetkoming vragen wij drie zaken. In het ontwerp van decreet wordt gewag gemaakt van een nieuw herkenningsteken voor de Vlaamse reisbureaus. Dat herkenningsteken zal bewijzen dat het bureau in kwestie voldoet aan de striktere erkenningsvoorwaarden. We vragen een uitgebreide en zichtbare promotie- en sensibiliseringscampagne om dit onder de aandacht van het publiek te brengen. Op onze markt zijn immers in toenemende mate andere actoren actief die dezelfde activiteiten uitvoeren als reisbureaus, maar niet aan dezelfde strenge vereisten zullen moeten voldoen als de Vlaamse reisbureaus. De strenge vereisten garanderen de consument een kwalitatieve dienstverlening en wijzen op de financiële draagkracht van het reisbureau. Een promotie- en sensibiliseringscampagne moet een onderscheid maken tussen de vergunde en niet-vergunde reisbureaus.

Daarnaast is niet alleen de initiële beroepsbekwaamheid bij het verkrijgen van de vergunning belangrijk, maar ook de capaciteit van een reisbureau om zich aan te passen aan nieuwe trends en technologieën. We vragen daarom maatregelen en budgetten om voortgezette opleiding te bevorderen en om innovatie te promoten.

Ten slotte moet werk gemaakt worden van statistische instrumenten voor het 'incoming' en 'outgoing' toerisme. Deze instrumenten moeten beleidsinitiatieven ondersteunen en bijdragen tot doordachte beleidsbeslissingen. Reisbureaus kunnen er een beroep op doen alvorens te beslissen over investeringen. Dit standpunt is trouwens ook het standpunt van BTO en ABTO.

Ik kom hiermee tot de standpunten van onze partnerorganisaties binnen FTI. BTO vraagt dus eveneens

begeleidende en flankerende maatregelen in ruil voor de strengere vergunningsvoorwaarden. BTO vraagt een vergunningsplicht voor .be-websites, .nl-websites of .com-websites die actief zijn op de Vlaamse markt. Luchtvaartmaatschappijen die op hun websites extra's als logies en autoverhuur aanbieden, moeten eveneens aan vergunningsvoorwaarden voldoen. BTON benadrukt verder het onderscheid tussen zakenreizen en vrijetijdsreizen. Zakenreizen zijn een business-to-business-aangelegenheid. De consumentenbescherming is daar dan ook niet van toepassing. BTO vraagt daarmee rekening te houden in het ontwerp van decreet. Daarnaast vraagt BTO de waarborgsommen niet te verhogen en wijst tenslotte op de hoger reeds genoemde 'grijze zone' in het ontwerp. BTO vraagt, net zoals VLARA, een strikte interpretatie van die grijze zone.

Welk standpunt nemen ABTO en meer bepaald VRTO (de Vlaamse Raad van Tour Operators) in? ABTO concentreert zich in zijn stellingname vooral op alle aangelegenheden die verband houden met de Europese dienstenrichtlijn die in december van vorig jaar is aangenomen en die zeker niet onbelangrijk is voor de sector. De lidstaten hebben nu nog tot eind 2009 om de richtlijn in nationale regelgeving om te zetten. De dienstenrichtlijn legt beperkingen op aan het instellen van vergunningenstelsels en maakt gewag van de zogenaamde 'occasionele dienstverlener' die tegen 2010 actief kan worden op onze markt. Daarnaast moet het een onderneming toegestaan zijn 'multidisciplinaire activiteiten' te ontwikkelen. Dat heeft volgens VRTO nogal wat implicaties. VRTO vraagt dan ook een evaluatiebepaling op te nemen in het ontwerp van decreet. Eén jaar na de inwerkingtreding van de dienstenrichtlijn moeten de regels voor de reisbureaus in het Vlaamse Gewest zonodig herzien worden in het licht van de richtlijn.

Daarnaast stelt VRTO vast dat een aantal verenigingen, zoals VVR en VLARA, vragen de vereiste van hoofdactiviteit opnieuw in te voeren. Ter zake wijst ze erop dat multidisciplinaire activiteiten hoe dan ook moeten toegelaten worden overeenkomstig de dienstenrichtlijn. VRTO zou er als dusdanig echter geen problemen mee hebben als de kwalificatie van reisbureau zou worden toegekend van zodra meer dan vijftig percent van de activiteit van een onderneming uit die specifieke dienstverlening bestaat. De term hoofdactiviteit zou dus ook anders kunnen omschreven worden.

Ook VRTO vraagt flankerende maatregelen in ruil voor de striktere vergunningsvoorwaarden. VRTO

meldt voorts dat de dienstenrichtlijn stelt dat vergunningsvoorwaarden elkaar niet mogen overlappen. Een buitenlandse actor die, bijvoorbeeld, in zijn land van vestiging al een waarborg heeft betaald, hoeft dat niet opnieuw te doen in het Vlaamse Gewest. VRTO wijst op de rechtstreekse werking van de dienstenrichtlijn van zodra die op Europees niveau in werking is getreden. De rechtspraak van het Europees Hof van Justitie daarover is duidelijk. Het is trouwens sowieso verstandig om nieuwe regels af te stemmen op een goedgekeurde Europese richtlijn. Ten slotte wil VRTO de technische vereisten, zoals die opgesomd staan in het ontwerp van decreet, afschaffen. Volgens de dienstenrichtlijn is een dienstverlener niet langer verplicht zich te vestigen in een staat als hij daar diensten wil verlenen. Technische vereisten inzake de uitrusting zijn bijgevolg nutteloos.

Ik sluit af met de standpunten van CIB-Kust en Ho.Re.Ca Vlaanderen. CIB-Kust wijst op de implicaties voor de toeristische verhuurkantoren. Ho.Re.Ca Vlaanderen wijst op de implicaties voor reserveringscentrales van hotels. Beide instanties houden zich qua activiteiten bezig met bemiddeling van logies door derden. Dat valt bijgevolg onder de bepalingen van dit ontwerp van decreet. CIB-Kust vraagt om diplomaveren en andere vergunningsvoorwaarden in te voeren voor toeristische verhuurkantoren. Het moeten echter andere vereisten en voorwaarden zijn dan voor reisbureaus. Ho.Re.Ca Vlaanderen vraagt hetzelfde voor de hotelreserveringscentrales. Ook daar zijn er instanties die bemiddelen bij het boeken van logies, maar die als dusdanig geen klassieke reisbureaus zijn.

Ten slotte herhaal ik het standpunt dat zowel door VLARA, BTON als door VRTO wordt ingenomen en bijgevolg als het gemeenschappelijke FTI-standpunt beschouwd kan worden. Dit ontwerp van decreet bevat een aantal striktere vergunningsvoorwaarden. FTI vraagt als tegemoetkoming voor de striktere voorwaarden begeleidende en flankerende maatregelen. Ten eerste, zou zulks moeten bestaan uit een promotie- en sensibiliseringscampagne voor het nieuwe herkenningsteken voor de Vlaamse reisbureaus. Dat bewijst immers dat de reisbureaus aan strikte vereisten voldoen in tegenstelling tot andere niet-vergunningsplichtige actoren. Ten tweede, wordt gepleit voor maatregelen die permanente vorming en innovatie bevorderen. De beroepsbekwaamheid tijdens de loopbaan is minstens even belangrijk als de beroepsbekwaamheid bij de start. Ten slotte vraagt men statistische instrumenten voor de toeris-

tische sector om gefundeerde beslissingen te kunnen nemen.

III. UITEENZETTING DOOR DE HEER LUC GLORIEUX, BESTUURDER-DIRECTEUR VAN DE FEDERATIE VAN DE BELGISCHE AUTOBUS- EN AUTOCARONDERNEMERS

De heer Luc Glorieux, bestuurder-directeur van de FBAA (Federatie van de Belgische Autobus- en Autocarondernemers): Ik ben bestuurder-directeur van de FBAA en van de VRA, de Vlaamse vleugel ervan. Ik ben ook zes jaar voorzitter geweest van de Federatie van de Toeristische Industrie en van de sectorcommissie Toerisme van de SERV, die deze materie vaak heeft besproken. Ik ben al twaalf jaar voorzitter van het Technische Comité van de Reisbureaus het orgaan dat binnen Toerisme Vlaanderen advies verleent over het intrekken of toekennen van vergunningen.

Ook mij heeft de samenstelling van de sprekerslijst enigszins verrast. Drie personen maken deel uit van dezelfde organisatie. Andere organisaties, zoals de FTI, waren niet uitgenodigd. De heer Tallon heeft dat grotendeels opvangen. Dat drie personen van dezelfde organisaties uitgenodigd zijn, kan immers tot een te eenzijdige benadering leiden.

Toen ik in 1965 mijn loopbaan begon was het eerste dossier waarmee ik me moest bezighouden de reisbureauwetgeving. De feiten tonen aan dat de reisbureauwetgeving een goede wetgeving was. Ze heeft veertig jaar standgehouden ondanks onze snel evoluerende maatschappij en sector. Informatica is even snel geëvolueerd als de reisindustrie. Het is bijgevolg bijna onvoorstelbaar dat het statuut veertig jaar is blijven gelden. We zijn echter ook tevreden dat er vandaag een nieuw ontwerpstatuut wordt besproken, dat hoogstwaarschijnlijk de eindmeet zal halen.

Ik heb ten gronde niet veel opmerkingen over het ontwerp van decreet. De vorige sprekers hebben het gras al grotendeels voor mijn voeten weggemaaid. Toch wil ik nog enkele specifieke zaken onder uw aandacht brengen. Technische vereisten voor de vestigingen zijn discriminerend in de grensgebieden. Wat verplicht is in Kortrijk of Menen, is dat niet in Frankrijk. Aangezien Vlaanderen een klein gebied is met lange grenzen, is de kust de enige streek die niet lijdt onder deze discriminatie. Er is zelfs reeds sprake van discriminatie in vergelijking met Wallonië. De

minimale kapitaalsvereisten en waarborgen zijn in Wallonië aanzienlijk lager. Ook op dat vlak is er dus al enige concurrentievervalsing.

Het is absoluut noodzakelijk dat internetbedrijven die in Vlaanderen opereren vergunningen hebben. Voorts moet ook het nodige toezicht uitgeoefend worden op deze bedrijven. Dit ontwerp van decreet breidt, ten opzichte van de vroegere toestand, ook nog eens de grijze zone uit waarin niet-vergunde bedrijven kunnen opereren. We vrezen dat de professionaliteit daaronder zal lijden. In de werkgroep is overeenstemming bereikt over vrijstellingen. In de uitvoeringsbesluiten moeten die echter vlijmscherp omschreven worden om afdoende controle mogelijk te maken. De grijze zone in dit decreet zet de poorten open voor niet-vergunde bedrijven. Vergunde bedrijven zullen zeker gecontroleerd worden. Ze zijn onderworpen aan een aantal – ook financiële – verplichtingen. De niet-vergunde ontsnappen daaraan. De vergunde bedrijven verdienen dan ook een of andere vorm van steun. Ik heb het dan absoluut niet over financiële steun, maar wel over administratieve steun en imago-steun. Daarnaast zal naar de consument toe een absolute waakzaamheid noodzakelijk zijn. Zeker in het licht van de grijze zone. Ik vrees op termijn voor ernstige mistoestanden in de niet-vergunde zone.

Een expertengroep heeft consensus bereikt over de voorliggende tekst. Het was een kwestie van geven en nemen. Het is dan ook een compromis. Iets wijzigen in het voordeel van één of meerdere belangengroepen is gevaarlijk en niet correct tegenover de groeperingen, sectoren en subsectoren, die toegevingen hebben gedaan. De vereiste van hoofdactiviteit herinvoeren kan niet zonder tegelijk een aantal andere zaken opnieuw in te voeren, zoals de uitzondering voor de autocarondernemers. Een uitzondering die vroeger trouwens bestond. Ik wil er hier daarbij ook even aan herinneren dat de grootste namen in onze huidige reisindustrie historisch uit de autocarsector komen.

Wij zijn tevreden met het moderne statuut, maar veel zal afhangen van de uitvoeringsbesluiten. Deze bevatten een aantal zaken die mij toch wat dwarszitten. Zo wordt de middenstandsopleiding op drie jaar gebracht in plaats van de huidige twee jaar. Dat is pure onzin. Niet de duur van het onderwijs is belangrijk, wel de kwaliteit ervan. Het statuut bevordert de professionaliteit en de betrouwbaarheid van de reisagent. Daarnaast biedt het de gebruikers garanties. De uitvoeringsbesluiten moeten daar rekening mee houden.

IV. UITEENZETTING DOOR DE HEER PEPIJN DEBOSSCHER, COÖRDINATOR EN WOORDVOERDER VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD

De heer Pepijn Debosscher, coördinator en woordvoerder van de Vlaamse Jeugdraad: Het is belangrijk dat beleidsmakers de stem horen van kinderen, jongeren en de jeugdwerksector. We waarderen het dat het Vlaams Parlement zijn werkzaamheden wil verrijken met onze inbreng.

Een hoorzitting over sectorspecifieke of juridische kwesties voorbereiden vraagt enige tijd. De Vlaamse Jeugdraad vindt een participatieve werkwijze belangrijk. Wij vinden het belangrijk om ons standpunt te vormen samen met de hele sector en het brede netwerk. Zo staat iedereen achter ons standpunt. We vinden het belangrijk overleg te plegen met andere sectoren en partners. In dit concrete geval hebben we echter maar twee werkdagen gehad tussen de ontvangst van de uitnodiging en de voorbereidende documenten, en de hoorzitting zelf. Dat was niet voldoende om deze hoorzitting gedegen en participatief voor te bereiden. Bovendien is de Vlaamse Jeugdraad hier vandaag de enige spreker uit de sociaal-culturele sector. De Vlaamse Sportraad of de Raad voor Cultuur hadden hier eigenlijk ook moeten kunnen zijn. Een participatieve voorbereiding is geen overbodige luxe. Ik verontschuldig mij dan ook op voorhand mocht ik straks het antwoord schuldig moeten blijven op technische en gedetailleerde vragen. Desondanks is de inbreng van de Vlaamse Jeugdraad als vertegenwoordiger van de sociaal-culturele sector toch belangrijk.

De Vlaamse Jeugdraad is positief over de manier waarop dit ontwerp van decreet tot stand is gekomen. Wij werden net zoals de Vlaamse Sportraad en de Raad voor Cultuur verzocht een advies op te stellen over het voorontwerp. Wij kregen alle nodige informatie en toelichting van de minister en zijn medewerkers. Wij waarderen de vlotte communicatie. De minister heeft verschillende aanbevelingen uit ons advies gevolgd. Waar hij dat niet deed, werd dat goed gemotiveerd. We hebben de indruk dat zulks ook geldt voor de adviezen van de Vlaamse Sportraad en de Raad voor Cultuur.

Dit ontwerp van decreet is een moeilijke evenwichtsoefening tussen verschillende belangen en maatschappelijke doelen. Van belang zijn het recht van de consument – ook de jonge reiziger – op kwaliteits-

volle en eerlijke service, het economische belang van de reissector, de bezorgdheid voor de goede naam van de sector, en duidelijke en eerlijke regels. Maar ook het respect voor de eigenheid van activiteiten binnen het onderwijs en de sociaal-culturele sector, moesten worden afgewogen. Ook het evenwicht tussen duidelijke en goede regels en administratieve eenvoud was van belang.

Wat ons betreft, is de minister er op meer dan bevredigende wijze in geslaagd om deze evenwichtsoefening tot een goed einde te brengen.

Inhoudelijk hebben we enkele opmerkingen, maar we beperken onze bijdrage hier tot de uitzonderingen op de vergunningsverplichting in artikel 3 van het ontwerp van decreet. Dat doet evenwel niets af aan onze waardering voor het integrale decretale initiatief.

Artikel 2 van het decreet van 29 maart 2002, zoals gewijzigd bij decreet van 8 juli 2005, definieert het jeugdwerk als sociaal-cultureel werk op basis van niet-commerciële doelen voor of door de jeugd, in de sfeer van vrije tijd, onder educatieve begeleiding en ter bevordering van de algemene en integrale ontwikkeling van de jeugd die daaraan deelneemt op vrijwillige basis. Organisaties die erkend zijn als jeugdwerkorganisaties hebben geen commercieel doel en willen noch kunnen derhalve concurrentie betekenen voor reisbureaus of andere reisbemiddelaars. Net zoals andere sociaal-culturele verenigingen, sportverenigingen en onderwijsinstellingen, hebben jeugdwerkorganisaties hun eigen specifieke maatschappelijke doelstellingen. Meerdaagse uitstappen, kampen en vakanties in binnen- en buitenland zijn onlosmakelijk verbonden met de werking en doelstellingen van deze organisaties. Daartoe behoren ook het inleggen van bussen, reserveren van een verblijf of boeken van vliegtuigtickets. Dat betekent niet dat er geen beroep zou worden gedaan op reisbureaus of de autocarsector.

De jeugdwerkorganisaties hebben een eigen methodiek, eigen sfeer en eigen pedagogisch kader. In de definitie leest men “voor of door de jeugd”. Er is vaak geen enkel onderscheid tussen deelnemers en organisatoren van jeugdwerkactiviteiten en bij uitbreiding van sociaal-culturele activiteiten. Participatie en inspraak van deelnemers, die daarom niet altijd in juridische zin lid zijn van de organisatie, maken steeds meer deel uit van de eigenheid van de jeugdwerkactiviteiten. Dat lidmaatschap vergt enige toelichting. Er zijn verschillende jeugdwerkorganisa-

ties actief in het organiseren van vakanties, reizen en kampen voor onder meer maatschappelijk kwetsbare jongeren. Dat zijn jongeren uit kansarme milieus die via inschrijving door ocmw's of instellingen voor bijzondere jeugdzorg aan dergelijke activiteiten kunnen deelnemen. Dit vindt plaats binnen een heel specifiek pedagogisch kader, met een heel eigen aanpak, wat ook nodig is. Ook zij hebben net als andere jongeren recht op een soort vakantie. Er is hiermee geen enkel commercieel belang gemoeid. Deze jongeren zijn afkomstig uit heel Vlaanderen en verhuizen vaak, waardoor een echt lidmaatschap van een vereniging niet haalbaar is. Het verheugt ons dat deze opening in het decreet aanwezig blijft.

Ook het essentiële verschil tussen de consument van reizen en de deelnemer aan sociaal-culturele activiteiten is van wezenlijk belang. De algemeen secretaris van een Belgische reisorganisatie stelde, in verband met de grijze zone inzake de uitzonderingsbepalingen voor de vergunningsverplichting, het volgende: “Mensen die op reis gaan met een vereniging, culturele of andere, die geen beroep heeft gedaan op een vergund reisbureau, worden als consument niet beschermd. De voorziene uitzonderingen dienen werkelijk strikt te interpreteren uitzonderingen te zijn.”. Vooropstellen dat sociaal-culturele verenigingen hun deelnemers geen kwaliteit of bescherming bieden omdat ze geen beroep doen op een vergund reisbureau, is mijns inziens veeleer ingegeven door eigenbelang dan wel door op realiteit gestoelde elementen. Het gaat voorbij aan de Vlaamse decreten met betrekking tot jeugd, sport en cultuur, waar het versterken van kwaliteit van het aanbod en de participatie al jaren worden gestimuleerd en waar al talrijke stappen zijn gezet. Het passeert ook zonder meer het belang van de vrijwilligers- en de vzw-wetgeving en de vele verplichte verzekeringen waaraan de sociaal-culturele organisaties onderworpen zijn. Ook de eigenheid van sociaal-culturele organisaties en het onderscheid tussen deelnemers en consumenten wordt niet in rekening gebracht. Het pleidooi voor zelfregulering is in het kader van het voorliggende ontwerp van decreet niet uit de lucht geweest. Ik durf zelfs te opperen dat zelfregulering in het voordeel van deelnemers nog beter werkt wanneer er geen commerciële doelstellingen meespelen. Solvabiliteitsverzekering, verzekering burgerlijke aansprakelijkheid, contractvoorwaarden, de wetgeving betreffende pakketreizen ..., het zijn geen onbekenden voor de sociaal-culturele organisaties die reizen, kampen of vakanties organiseren. Iedere reis, door wie ook georganiseerd, is onderhevig aan de reiscontractenwetge-

ving. Kwaliteit en bescherming zijn geen alleenrecht van vergunde reisbureaus, wel integendeel. Ook voor de sociaal-culturele organisaties, vrijwilligers en hun verenigingen bestaan voldoende wettelijke en intrinsieke stimuli voor een kwalitatief aanbod.

Het is absoluut onwenselijk de decretale taken van jeugdwerkorganisaties of andere sociaal-culturele organisaties te bemoeilijken of te verhinderen met een regelgeving die niet op hun eigenheid is afgestemd. Het maatschappelijke belang van deze organisaties is in deze in het geding. De vakbekwaamheid die van reisbureaus wordt verwacht, verschilt duidelijk helemaal van de vakbekwaamheid waarmee bijvoorbeeld jeugdwerkorganisaties reizen en vakanties organiseren. Die is specifiek gericht op vakanties voor en door het jeugdwerk. In een reisbureau kan men vermoedelijk ook niets vernemen over bos-toegankelijkheid, het houden van een reglementair kampvuur, het aanvragen van gemeentelijke subsidies voor kampvervoer, samenstellen van een EHBO-koffer, verkeersveiligheid bij een voettocht enzovoort. De vergunningsvoorwaarden zijn volkomen geschreven op maat van de commerciële beroepssector. Ze staan haaks op de jeugdwerksector die gekenmerkt wordt door vrijwilligheid, beperkte budgetten, een maatschappelijke en sociale opdracht en een snel verloop van de jeugdverantwoordelijken. Reizen en vakanties van jeugdorganisaties zijn bovendien onmiskenbaar ook een sociale vorm van toerisme. Iedere extra tussenpersoon doet het kostenplaatje oplopen.

Tot slot nog dit: in ons oorspronkelijk advies hebben wij gepleit voor een algemene vrijstelling van alle erkende en door de overheid ondersteunde jeugdwerkorganisaties. In die zin pleiten we ook voor een ondubbelzinnige, strikte en duidelijke afbakening van de uitzonderingen. De vrijstelling zoals ze nu is opgenomen in artikel 3, §3, van het voorliggende ontwerp van decreet wijkt af van onze oorspronkelijke vraag en die van de Raad voor Cultuur. Toch denken we dat de huidige vrijstellingsregeling, aangevuld met de memorie van toelichting, evenwichtig is, aangezien er verschillende belangen in het geding zijn. We hopen dan ook dat ze voldoende garanties biedt voor het jeugdwerk, om niet gehinderd door extra verplichtingen hun maatschappelijke doelstellingen te blijven realiseren.

Het voorliggende ontwerp van decreet draagt dan ook onze goedkeuring weg. Ook de voorzitter van de Vlaamse Sportraad laat weten dat voor hem hetzelfde geldt.

V. UITEENZETTING DOOR DE HEER KAREL DE MEULEMEESTER, ONAFHANKELIJK DESKUNDIGE EN ERE-SECRETARIS-GENERAAL VAN DE VTB-VAB

De heer Karel De Meulemeester, onafhankelijk deskundige en ere-secretaris-generaal van de VTB-VAB: Geachte leden van deze commissie, er ligt een belangrijke en voor mij revolutionaire tekst voor die alleen maar in positieve zin kan en zal geïnterpreteerd worden. Na 40 jaar onduidelijkheid, enkele lovenswaardige pogingen niet te na gesproken, is er nu een compact maar transparant decreet. In slechts 14 artikelen is de werkgroep met betrokkenen die vandaag al dan niet aanwezig zijn, tot een zeer beknopte beschrijving van het statuut van de reisbureaus gekomen. Ik stel u meteen gerust: ook wat de grijze zone betreft, vormt artikel 3 misschien sec een opsomming, maar de memorie van toelichting en de uitvoeringsbesluiten heffen de ter zake bestaande bekommernis zeker op. Daarin is sprake van organisaties met niet-commerciële doeleinden, voor wie de verplichting van een vergunning dus niet geldt, binnen de onderwijzende taken, jeugd, sport, cultuur, welzijn, gezondheid en noem maar op. Daaraan zijn heel wat voorbereidende besprekingen en inzet vooraf gegaan met het idee om niet corporatistisch te zijn en niet eng het beroep als geheel naar ons toe te halen. Het was de bedoeling voor het open toeristische veld een oplossing te vinden. Daarin is men mijns inziens geslaagd.

Toch vraag ik aandacht voor een aantal concrete aspecten. Heel concreet en uit bezorgdheid om de kwaliteit vraag ik om in artikel 6, dat de verplichtingen van de regering vastlegt en stipuleert dat de Vlaamse Regering de voorschriften betreffende de gedragscode bepaalt na advies van het Adviescomité vermeld in artikel 7, de term “gedragscode” door “deontologie” te vervangen. Een gedragscode omvat immers vrijblijvende afspraken tussen partners, terwijl het hier gaat over verplichtingen, een plichtenleer, zoals uit het Griekse “deon” of “het moet” kan worden afgeleid.

Ik heb met genoeg gelezen en gehoord dat alle betrokkenen en sprekers het erover eens zijn dat de “hoofdactiviteit” van ons beroep een zeer belangrijke rol speelt. Ik ondersteun die mening en pleit ervoor om het begrip opnieuw te introduceren in het decreet. Naar aanleiding van de hier ook naar voor gebrachte opmerkingen van ABTO heb ik de oefening gemaakt en geprobeerd zeer concreet de rol van de diensten-

richtlijn nader te bekijken. Deze is zeer belangrijk en spreekt met name van een algemeen verbod op het beperken van multidisciplinaire activiteiten. Dat algemene verbod wordt echter ingeleid met een bepaling als “met uitzondering van”. Er staat immers dat een dergelijke eis om uitsluitend een bepaalde specifieke activiteit uit te oefenen wel kan worden opgelegd aan “beoefenaars van gereguleerde beroepen, voor zover dergelijke eisen gerechtvaardigd zijn om de naleving van de beroeps- en de gedragsregels die naargelang van de specifieke kenmerken van elk beroep verschillen, te waarborgen, en voor zover ze nodig zijn om hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid te waarborgen”. Dat betekent mijns inziens dat de reisbureaus onder die uitzondering ressorteren. Wanneer men dit toepast, zoals u leest in de parafrasing met de begrippen die in die uitzondering worden weergegeven, gelden reisbureaus als een uitzondering op het algemene beginsel van het verbod op het beperken van multidisciplinaire activiteiten door dienstverleners.

Ook in die zin wil ik het historische karakter van dit decreet en de goede samenwerking binnen de werkgroep onderstrepen. Het was voor mij na al die jaren en even zovele werkgroepen zonder een geslaagd resultaat een soort ‘droomwereld’. Nu is het ons dus wel gelukt om tot een kwalitatief hoogstaand decreet te komen. Ik wil dan ook de heer Jos Vercruysse, voorzitter van de werkgroep en voorlopig nog waarnemend administrateur-generaal, alsook de twee afgevaardigden van de minister te danken. Denis D’Hanis, die steeds bereid was verslagen te schrijven en ook Yves Defoort, die als jurist al onze documenten doorworstelde bij elke wijziging. Ik dank ook al degenen die er aanwezig waren. Iedereen was er overigens bijna altijd: Bernard Tuytens van BTO, Claude Pérignon van Thomas Cook en Roland Van Hulle van TUI/Jetair en allebei lid van ABTO, VLARA en FBAA. Dat verheugde mij.

Ik sluit af met een verwijzing naar ‘Overweging 102’ van de Europese dienstenrichtlijn, het enige moment waarop expliciet de toeristische sector wordt vermeldt. Daarin wordt benadrukt dat vooral in die sector transparantie en kwaliteitsaanduidingen belangrijk zijn. Welnu, dat zijn precies de samenvattende grote verdiensten van dit ontwerp van decreet: kwaliteit en transparantie.

VI. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE COMMISSIELEDEN EN ANTWOORDEN VAN DE SPREKERS

De heer Stefaan Sintobin: Heel wat mogelijke vragen hebben hier reeds een antwoord gekregen en het ziet ernaar uit dat de hele sector vragende partij is voor dit nieuwe statuut. De knelpunten beperken zich blijkbaar tot enkele thema’s: voornamelijk de ‘hoofdactiviteit’, de vergunningsplicht voor internetbedrijven en luchtvaartmaatschappijen, de impact van de Europese dienstenrichtlijn op de sector en een duidelijke afbakening van de zogenaamde ‘grijze zone’.

De term ‘hoofdactiviteit’ zou dus opnieuw moeten worden ingevoerd in het decreet. Hoe komt het eigenlijk dat na verloop van tijd dit begrip werd weggelaten? Voor sommigen zou de herinvoering van het begrip kunnen mits er dan ook voorzien wordt in uitzonderingen. In hoeverre kan de heer Van Eeckhout daarmee instemmen? Of kunnen er op dat vlak helemaal geen uitzonderingen worden gemaakt?

De heer Jan Loones: In eerste instantie volg ik de heer De Meulemeester in zijn enthousiasme en ik loof hem tegelijkertijd voor de inspanningen die hij gedurende al die jaren voor de totstandkoming van dit decreet geleverd heeft. We mogen daarbij niet uit het oog verliezen dat deze decretale regeling gedurende vele jaren geblokkeerd is geweest door een uitspraak van het Arbitragehof, hetgeen de uitdaging er des te groter op maakte. Ik heb met genoeg geluisterd naar zijn lovende woorden voor de sector.

Ik wil hier ook even een welgemeende verontschuldiging uitspreken ten aanzien van de Federatie van de Toeristische Industrie (FTI), die over het hoofd werd gezien bij de samenstelling van de delegatie van sprekers. Dat moeten we mijns inziens nog herstellen door ze zelf hun mening te laten uiten, mee als een vorm van erkenning in het licht van een parlementair stuk waarin staat wie de sector kan vertegenwoordigen. Overigens ook gewoon uit respect, omdat FTI ook altijd het parlement met het grootste respect heeft bejegend.

Inzake het begrip ‘hoofdactiviteit’, kan men zoals de heer Luc Glorieux al zei het statuut niet louter beperken tot de uitoefenaars van de hoofdactiviteit

en dan niet in een bijkomende uitzondering voorzien voor autocarondernemers. Daarmee ben ik het eigenlijk eens. Naast dat argument is er ook nog de dienstenrichtlijn. Volgens de heer De Meulemeester moet het concept hoofdactiviteit in die optiek wel degelijk kunnen, maar ik wil toch graag ook het standpunt van de anderen daarover kennen. In het bijzonder wil ik weten hoe de heer Glorieux de toepassing van de Europese dienstenrichtlijn ziet. Er wordt immers vooropgesteld dat het statuut volgens die richtlijn niet zomaar kan worden beperkt tot wie dit als hoofdactiviteit uitoefent. Daarvoor had ik graag nog een nadere verantwoording gekregen.

In de tweede plaats wil ik het hebben over de uitvoeringsbesluiten, waarvan sommige sprekers overigens al beter op de hoogte blijken te zijn dan het parlement. Artikel 5 delegeert de invulling van de voorwaarden voor het verlenen van een vergunning vrij breed aan de Vlaamse Regering. Er worden een aantal terreinen opgesomd waarop zij de voorwaarden mag bepalen, onder meer de technische uitrusting. Wat bedoelt me daar precies mee? Vindt de sector niet dat men het lemma c) van dat artikel beter zou laten vallen en overlaten aan de uitvoering? Aan de heer Debosscher wil ik vragen of de Vlaamse Jeugdraad een meer uitgewerkte omschrijving zou kunnen geven van de deelname van niet-leden aan reizen. Ik denk daarbij onder meer aan de foeriers bij een jeugdkamp.

De heer Johan Verstreken: Enigszins tot mijn verbazing hoorde ik grote tevredenheid bij bijna iedereen. Bij de bijeenkomst van de FTI in oktober klonk het nochtans anders. Maar nu noemt de heer De Meulemeester het ontwerp transparant en ook de heer Van Eeckhout gaat in grote lijnen akkoord, al heeft hij een aantal bezorgdheden. De bezorgdheid die het vaakst wordt geformuleerd is die over de hoofdactiviteit. De sector vraagt zich namelijk af waarom die bepaling uit het ontwerp werd gelicht. Die vraag zal tijdens de verdere bespreking ongetwijfeld aan de minister worden voorgelegd.

De heer Van Eeckhout zei dat buitenlandse financiële groepen weinig respect hebben voor de consument. Kan hij daar dieper op ingaan of een voorbeeld geven? Ik heb voorts begrip voor zijn opmerking over de zogenaamde reisprofessional die nu eens reizen verkoopt en dan weer verzekeringen, vastgoed of reiskoffers. De spreker had het ook over branchevreemde bedrijven, zoals grootwarenhuizen, die zich op de reismarkt begeven. Hoe staat de sector daar

tegenover? Ik heb persoonlijk oren naar uw bezwaren, maar tegelijk is er wel de Europese dienstenrichtlijn en schijnt dit fenomeen in Engeland al te bestaan.

De heer Tallon bracht onder meer een standpunt naar voren over de wenselijkheid van een ondersteunende promotiecampagne, wat aansluit bij een aantal mails die de parlementsleden ontvingen van FTI-leden als Bernard Tuytens van BTO en Veerle De Boeck van ABTO. Zij verzoeken dringend dat de Vlaamse overheid tegemoet komt aan de vraag naar zeer ruime en zichtbare publiciteitscampagnes voor de vergunde agentschappen. Men vindt dat een absolute prioriteit. Maar hoe ziet men dat precies in de praktijk? Ik begrijp dat men die campagne wil verbinden met een kwaliteitslabel voor de erkende bureaus maar men mag ook niet de indruk wekken dat degenen die niet erkend zijn, zoals het socioculturele werk, klunge-laars zijn. Zij zijn immers ook begaan met de sector en leggen professionalisme aan de dag, zoals vandaag bleek uit de bijdrage van de heer Debosscher. Wat verwacht de sector van een dergelijk label?

Er is ook een verzoek aan Toerisme Vlaanderen om regelmatig aan de sector meer degelijke en precieze cijfergegevens over de economische basisgegevens van de sector te bezorgen. Dat moet mogelijk zijn, denk ik. Het parlement vroeg dat trouwens ook al aan de minister.

Diverse sprekers hadden het voorts over innovatie en levenslang leren. Men pleit voor een fair aandeel van de Vlaamse overheid met bijhorende budgetten. Hoe ziet men dat precies? Ik deel in dit verband de mening van de heer Glorieux dat de kwaliteit van een opleiding belangrijker is dan de duur ervan. Verlenging tot drie jaar lijkt ook mij geen noodzaak.

We hoorden een paar keer spreken over de vergunningsplicht voor internetbedrijven en luchtvaartmaatschappijen. Ik kan voor een stuk in die bezorgdheid inkomen, maar hoe rijmt men dat met Europa? Men kan wel .be-bedrijven of ondernemingen die hier gevestigd zijn, aan het decreet onderwerpen maar aan de niet-Vlaamse dotcom-bedrijven kan de Vlaamse overheid niet echt iets doen. Heeft de sector al berekend welk potentieel verlies die concurrentie kan opleveren?

BTO kaartte ook de zakenreizen aan. Men wijst erop dat het in 'corporate travel' om contracten tussen bedrijven gaat, waarop de consumentenbescherming

niet van toepassing is. Wat wenst BTO juist op dit vlak?

Een ander punt is de waarborgsom. Heeft de sector een concreet voorstel? Wil hij een verhoging of niet? Volgens cijfers van BTO is deze in Wallonië nu al 200% hoger dan in Vlaanderen.

De heer Glorieux acht het niet wenselijk nog iets te veranderen aan de tekst omdat die na veel wikken en wegen tot stand is gekomen. Het parlement zou inderdaad ook nog de Sportraad, de Raad voor Cultuur en scholengroeperingen kunnen vragen op hoorzittingen, maar ik stel met genoeg vast dat het kabinet van de minister met alle groepen overlegde, waardoor de voorliggende tekst een degelijk compromis is.

De heer Antoon Van Eeckhout: Als de hoofdbezigheid opnieuw zou worden ingevoerd, is het verzoek van de autocarsector om een uitzondering, terecht. Dat kan zeer makkelijk correct worden opgelost zoals in de huidige federale wetgeving. Een soortgelijke oplossing kan voor de vastgoedsector, maar dan beperkt tot hun eigen activiteit. Ik weet overigens niet waarom de hoofdbezigheid uit het ontwerp is verdwenen. Het is in elk geval niet het werk van de werkgroep, want daarin bestond een consensus over het behoud van de term. Op onze vraag naar de reden van de schrapping van de term antwoordde het kabinet: 'hogere machten'. Het is niet aan ons maar aan het parlement om dat punt verder te onderzoeken.

Aan internetreisbureaus is wettelijk echt niets te doen. Als een dergelijk bureau vanuit een vestiging op de Maagdeneilanden op zoek gaat naar domme Vlaamse consumenten, dan is dat zo.

In de uitvoeringsbesluiten is geen sprake meer van de technische uitrusting, behoudens de vermelding dat men "een waardig kantoor" moet hebben. Zij staat nog wel in het ontwerp om de minister op dat vlak mogelijkheden te geven tussen te komen mocht de noodzaak daaraan zich desalniettemin voordoen.

Met buitenlandse financiële groepen die geen respect hebben voor de Vlaamse consument, worden zowel onze vereniging als de Geschillencommissie Reizen zeer geregeld geconfronteerd. Ik moet u tot mijn spijt meedelen dat Jetair en Thomas Cook thans ook buitenlandse groepen zijn. De druk om winst te maken en naar de buitenlandse aandeelhouders te versassen,

is zeer, zeer groot. Ik kan hier niet in details treden. Dat geldt niet alleen voor de touroperators maar ook voor de grote reisketens als American Express, Wagons-Lits en BCD Travel. Ook daar komen beslissingen en richtlijnen uit het buitenland. Ik heb daar inderdaad een probleem mee.

Bij de branchevreemde bedrijven denk ik vooral aan banken en grootwarenhuizen. In de hele geschiedenis van de sector heb ik ze een voor een zien passeren. Alle grootwarenhuizen en de meeste banken hebben geprobeerd reizen te verkopen en ze zijn alle mislukt. Ze stelden vast dat men niet efficiënt een reisbureau kan exploiteren als men tegelijk iets anders doet. Maar men herbegint telkens dergelijke avonturen, met de consument en de sector als slachtoffers. Als men dat decretaal kan verhinderen, zullen wij u dankbaar zijn.

Wij zouden het ten slotte inderdaad best aangenaam vinden dat Toerisme Vlaanderen een campagne voert om het nieuwe kwaliteitskenteken te promoten. Het is wel zo dat de budgetten beperkt zijn door het afschaffen van de bijdragen van de reisbureaus. Hopelijk worden ze elders gevonden, zo niet is alvast onze vereniging bereid om het gezamenlijke initiatief financieel mee te dragen, als de overheid ons maar steunt met haar prestige.

De heer Tony Tallon: Er kan inderdaad allicht niet veel gedaan worden aan de internetbedrijven en luchtvaartmaatschappijen. Het maakt wel de noodzaak van een promotie- en bewustmakingscampagne extra duidelijk, om een onderscheid te maken tussen wel en niet onder de nieuwe voorwaarden vergunde reisbureaus. Men vroeg hoe wij een kwaliteitslabel zien. Welnu, het ontwerp zelf bepaalt dat er een herkenningsteken komt en een aangepaste versie van de bestaande sticker is inderdaad in de maak. De campagne moet vooral duidelijk maken welke garanties het label biedt. Dat hoeft geen aanval op niet vergunden in te houden. De FTI is bereid dit verder uit te werken en concrete voorstellen te doen. Dat geldt ook voor de uitwerking van de innovatie en voortgezette opleiding.

De heer Luc Glorieux: De dienstenrichtlijn staat wel degelijk toe om van hoofdactiviteit te spreken, op voorwaarde dat men uitzonderingen en gedragsregels inschrijft. De technische uitrusting moet met aandacht voor het grensoverschrijdende karakter in de uitvoeringsbesluiten geregeld worden. Respect voor de consument is een marktgegeven. Als het ont-

breekt, wrekt zich dat. Op zich moet men zich daar dus geen zorgen over maken. Als er zich ooit een debacle voordoet met een niet-vergund bedrijf zou ik niet graag de verantwoordelijke minister zijn. Ik pleit daarom voor vlijmscherpe uitvoeringsbesluiten.

Levenslang leren is ook in onze sector belangrijk. Nu al moet elke buschauffeur 35 uren vervolmaking volgen per periode van vijf jaar en dat kunnen bewijzen. Dat moet dus ook voor de reisagent kunnen. Wat de verhouding tussen kwaliteit en studieduur betreft, wijs ik op de aan de gang zijnde doorlichting van het klassieke onderwijs door de Raad Hoger Onderwijs. Iets dergelijks moet ook mogelijk zijn voor de andere onderwijsvormen die een diploma afleveren dat leidt tot erkenning als reisagent.

Een campagne bij de invoering van een nieuw kenteken is evident. Tot slot benadruk ik dat men er zich bij aanpassingen van het ontwerp voor moet hoeden dat niet de hele constructie instort. Als het parlement iets zou willen wijzigen, zou de tekst in wezen dus opnieuw naar de werkgroep moeten gaan.

De heer Pepijn Deboscher: Inzake de deelname van niet-leden aan vakanties of kampen van jeugdwerkorganisaties, is de grijze zone een terechte bezorgdheid van de sector. Het statuut van sportclub of jeugdwerkorganisatie zou kunnen misbruikt worden om reizen voor grote groepen in te richten, al wordt een en ander toch al ingeperkt door het verplichte vzw-statuuut. Maar wie creatief is, kan natuurlijk regels ontduiken. Wij zijn echter vooral bang dat het ontwerp, als het op dit vlak geen duidelijke uitzonderingsregels bevat, onbedoelde slachtoffers zou kunnen maken. Een algemene regel zonder duidelijke uitzonderingen heeft immers directe gevolgen voor tal van jeugdwerkorganisaties die geen verdoken reisbureau-activiteiten organiseren, maar gewoon activiteiten organiseren die eigen zijn aan het jeugdwerk. Wij stellen voor om deze kwestie van de grijze zone te regelen in het decreet op het Vlaams Jeugdbeleid. Daar worden de discussies over de grenzen van het jeugdwerk, over welke organisaties en welke activiteiten al dan niet jeugdwerk zijn immers gevoerd op de juiste plaats. Hetzelfde kan gebeuren voor de sport- en volwassenensector.

Wat de deelname van niet-leden op zich betreft, moet ik wijzen op de enorme diversiteit in de jeugdwerksector of in het sociocultureel werk in het algemeen. Ik kan daarom alleen een aantal voorbeelden geven. Zo staan bij heel wat organisaties de lokale afdelin-

gen zelf in voor de organisatie van hun reis of kamp. Het gaat vrijwel uitsluitend om vrijwilligers, die erg jong zijn en ongeveer om de drie jaar wisselen. Men kan hun van de regelgeving op de hoogte stellen maar dat is moeilijk gezien de beperkte anciënniteit. Ik wijs er ook op dat jeugdorganisaties vaak wel verplicht zijn om niet-leden in een ondersteunende functie, bijvoorbeeld die van kookouder, mee te nemen terwijl zij bijvoorbeeld statutair te oud zijn om lid te kunnen worden. Bovendien is het statuut van lid ook verbonden aan aspecten als verzekering. Voor incidenteel deelnemende niet-leden sluit men daarom tegenwoordig aanvullende verzekeringen af. Het jeugdwerk en zijn regelgeving is met andere woorden afgesteld op deelnemende niet-leden. Een tweede voorbeeld: bij de inrichting van vormingen als crea-stages of cursussen voor begeleiders worden jeugdorganisaties aangemoedigd met niet-leden of leden van andere organisaties samen te werken, of kiezen ze er expliciet voor om cursussen te organiseren voor niet-leden. Ik geef nog een derde voorbeeld: de deelname van specifieke doelgroepen aan kampen of vakanties als daar zijn maatschappelijk kwetsbare jongeren, jongeren met een handicap of holebi-jongeren. Soms benadert men met andere woorden dus heel Vlaanderen en dan kan men niet verwachten dat elke deelnemer lid wordt, wat trouwens ook drempelverhogend zou werken. Dit soort activiteiten betekent geen concurrentie voor de reissector en wij willen dan ook niet dat ze het slachtoffer worden van dit ontwerp. Wij pleiten er daarom voor bij de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten de grootst mogelijke aandacht te hebben voor de toelating van niet-leden van socio-culturele organisaties.

De heer Karel De Meulemeester: Ik onderstreep dat loyaliteit ten grondslag ligt aan het ontwerp en zijn uitvoeringsbesluiten, en dat ten dienste van de consument. Overal bestaat gevaar voor gebrek aan loyaliteit en daarom is er in de artikelen 9 tot en met 14 aandacht voor het handhavingsbeleid. Het komt erop aan ontsporingen snel te detecteren en erop te reageren. Ik ben niet bang van de grijze zone, want mijn ervaring leert dat meer en meer culturele organisaties zich voor min of meer ingewikkelde reizen, waarbij de aansprakelijkheid en de verantwoordelijkheid zeer groot zijn, nu al tot een reisbureau richten.

De heer Johan Verstreken: Het lijkt mij toch belangrijk dat er aan het Vlaams Parlement duidelijkheid zou worden verschaft over de implicaties van de Europese dienstenrichtlijn op de toeristische vergunningen. Mogelijks kan iemand van de Permanente

Vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap
bij de EU daarover opheldering geven.

De verslaggever,

De voorzitter,

Johan
VERSTREKEN

Karim
VAN OVERMEIRE

BIJLAGEN

BIJLAGE 1:

Schets van de voornaamste verplichtingen voor Vlaanderen voortvloeiend uit de dienstenrichtlijn
toegepast op het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus

Vlaamse overheid

Departement internationaal Vlaanderen
Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel
Tel. 02 553 60 32 - Fax 02 553 60 37
info@iv.vlaanderen.be

Betreft: Schets van de voornaamste verplichtingen voor Vlaanderen voortvloeiend uit de Dienstenrichtlijn (RL 2006/123/EG), toegepast op het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus.

De dienstenrichtlijn (hierna DRL genoemd) bevat drie hoofdsorten verplichtingen voor de Lidstaten en dus ook voor Vlaanderen:

1. *administratieve vereenvoudiging*: het wegwerken van "overtollige" ("red tape") en het vereenvoudigen van andere administratieve verplichtingen;
2. *het wegwerken (en dus niet verder inlassen) van belemmeringen voor buitenlandse dienstverrichters en voor binnenlandse afnemers*: vrijheid van vestiging en vrij dienstenverkeer (zowel voor verrichter als voor afnemer) overeenkomstig het Verdrag mogelijk maken;
3. *de screening en rapportering aan de Europese Commissie*.

Onderstaand wordt per hoofdsort van verplichting een schets gemaakt van de voornaamste verplichtingen voor Vlaanderen voortvloeiend uit de Dienstenrichtlijn, toegepast op het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus, en op welke wijze hieraan wordt voldaan.

1. Administratieve vereenvoudiging

1.1. Vlaanderen moet buitenlandse certificaten, getuigschriften en andere documenten/formulieren aanvaarden als waren het Vlaamse indien zij een gelijkwaardig doel dienen of aangeven dat aan de Vlaamse eis is voldaan. Een kopie volstaat meestal, een authentiek exemplaar kan enkel in bepaalde gevallen worden gevraagd (art.5,3 DRL). Vlaanderen mag evenwel steeds een vertaling van de stukken blijven vragen (eensluidende vertaling slechts onder voorwaarden).

Deze vereisten moeten worden nageleefd in het uitvoeringsbesluit, dat de in artikel 5 vastgelegde voorwaarden voor het bekomen van vergunning/toestemming in concreto vastlegt.

1.2. Vlaanderen moet ervoor zorgen dat elke dienstverrichter die in Vlaanderen diensten wil aanbieden, de formaliteiten zowel voor wat betreft de toegang tot de activiteit als de daadwerkelijke uitoefening van de activiteit zelf, kan afwikkelen via één loket, zowel van

op afstand (elektronisch) als op een fysiek adres (art.6,1 DRL). Ook welbepaalde informatie én bijstand moet via dit één-loket aan de dienstverrichters worden verstrekt (art.7,1 DRL). Ook afnemers van diensten moeten bij het één-loket terechtkunnen voor info en bijstand.

1.3. Het aantal één-loketten per lidstaat kan variëren naargelang de regionale of lokale bevoegdheden of de betrokken activiteiten (overweging 48 DRL).

Beide vereisten moet worden uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit. Toerisme Vlaanderen kan mogelijk dit loket worden voor het uitoefenen van de reisbureau-activiteit in het Vlaamse Gewest.

1.4. Administratieve samenwerking en bijstand: lidstaten en dus ook Vlaanderen zullen elkaar alle mogelijke wederzijdse bijstand moeten verlenen om hen toe te laten de informatie- en andere verplichtingen uit deze Richtlijn na te komen. Artikels 28 tot en met 36 van de DRL voorzien in een uitgebreid mechanisme van wederzijdse bijstand, gegevensuitwisseling (met ook een rol voor de Commissie) en toezichtsverplichtingen door Lidstaten.

Dit pakket wordt best in zijn geheel in een horizontaal regelgevend instrument door Vlaanderen geïncorporeerd in het Vlaamse administratieve rechtssysteem.

2. Wegwerken van belemmeringen voor buitenlandse dienstverrichters en binnenlandse dienstafnemers

2.1. Vrijheid van vestiging (dienstverrichter wil vestiging in Vlaanderen)

2.1.1. Vergunningen

2.1.1.1. Een Vlaams vergunningsstelsel voor dienstverrichters is enkel nog toelaatbaar indien aan cumulatieve voorwaarden en criteria is voldaan (art.9,1 en 10,1 DRL).

Het opgelegde vergunningstelsel voor reisbureaus die zich in het Vlaamse Gewest willen vestigen, voldoet aan deze voorwaarden: het is niet-discriminatoir (iedereen moet aan dezelfde voorwaarden voldoen), gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang (consumentenbescherming), evenredig met die reden van algemeen belang (er worden geen onnodige verplichtingen opgelegd), duidelijk en ondubbelzinnig, objectief, vooraf openbaar bekendgemaakt, transparant en toegankelijk.

2.1.1.2. Indien een dienstverrichter reeds in zijn Lidstaat voldoet aan gelijkaardige vergunningsvoorwaarden of eisen dan de Vlaamse, moet dit voor Vlaanderen voldoende zijn om de dienstverrichter ook een Vlaamse vergunning te verlenen (art.10,3 DRL). Bijstand voor de Vlaamse vergunningsautoriteiten is voorzien (art. 28,2 DRL).

Deze vereisten moeten worden nageleefd in het uitvoeringsbesluit. Mogelijk zal een uitdrukkelijke bepaling moeten worden opgenomen die de relevante terminologie van de DRL op dit punt als principe overneemt.

2.1.1.3. Een vergunning moet voor het hele grondgebied van een Lidstaat gelden tenzij dit niet kan omwille van een dwingende reden van algemeen belang (DRAB). Een Vlaamse vergunning geldt eveneens voor filialen of agentschappen van de dienstverrichter maar wel met meldingsplicht tenzij dit niet kan omwille van een DRAB (art. 10,4 en 11,3,a DRL).

De vergunning geldt voor het hele Vlaamse Gewest en laat ook toe bijkomende vestigingen (verkooppunten) op te richten, doch ter bescherming van de consument (teneinde hem te kunnen garanderen dat elk verkooppunt vanaf het begin geleid wordt door iemand met de nodige beroepskennis) dienen deze vooraf aangemeld en toegestaan te worden. De voorwaarden voor het uitreiken van deze toestemming zijn evenredig met het beoogde doel en hebben enkel betrekking op beroepskennis.

2.1.1.4. Vlaanderen moet de beslissingstermijn over een vergunning zo kort mogelijk houden en de aanvrager onverwijld op de hoogte brengen van de resultaten, van de redenen van een weigering en van de beroepsmogelijkheden (die er altijd moeten zijn) in geval van weigering of intrekking (art.10,5 en 6 DRL). Wanneer er echter slechts een beperkt aantal vergunningen beschikbaar wordt gesteld, moeten deze altijd voor een (beperkte) bepaalde duur worden verleend zonder automatische verlenging (art. 12 DRL).

Het aantal vergunningen is onbeperkt. De vergunningsprocedure die verder dient uitgewerkt te worden in het uitvoeringsbesluit moet beantwoorden aan de opgelegde vereisten.

2.1.1.5. Vlaanderen mag geen bepaalde duur aan vergunningen koppelen tenzij in geval van ingebouwde automatische verlenging, in geval van voortdurende vervulling van de voorwaarden of omwille van een DRAB (art.11,1 DRL). Vlaanderen behoudt het recht om een vergunning in te trekken wanneer wordt vastgesteld dat niet langer aan de vergunningsvoorwaarden wordt voldaan (art. 11,4 DRL).

De vergunning geldt voor onbepaalde duur en wordt ingetrokken of geschorst wanneer niet langer aan de vergunningsvoorwaarden wordt voldaan.

2.1.1.6. Vlaamse vergunningsprocedures moeten aan een aantal formele en inhoudelijke voorschriften beantwoorden (art.13 DRL). Nadruk ligt op een vooraf vastgestelde, redelijke behandelingstermijn voor een vergunningsaanvraag die slechts één keer mag worden verlengd en als dan nog geen antwoord aan de aanvrager is gegeven, wordt de vergunning geacht te zijn verleend (art. 13,4 DRL met uitzondering van DRAB en onvolledigheid aanvraagdossier).

Deze vereiste moet worden nageleefd in het uitvoeringsbesluit

2.1.2. Verboden eisen

Vlaanderen kan de uitoefening van een dienstenactiviteit nooit afhankelijk stellen van acht welbepaalde soorten eisen (art.14 DRL)

De vergunning is niet afhankelijk van deze eisen.

2.1.3. Beoordelingsplichtige eisen

Acht andere soorten eisen die Vlaanderen zou willen (blijven) stellen aan dienstverrichters in Vlaanderen (al dan niet buitenlandse) zijn onderworpen aan de eigen “screening” en aan de wederzijdse beoordeling en moeten altijd beantwoorden aan de principes van non-discriminatie, noodzakelijkheid en evenredigheid (art.15,3 DRL). Voor Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB) gelden deze beoordelingsplichtige eisen enkel indien de toepassing ervan de prestatie van de DAEB niet belemmert. Vlaanderen zal

moeten rapporteren (zie verder) over de beoordelingsplichtige eisen die zij handhaaft en waarom alsook over de eisen die zijn ingetrokken of versoepeld (art. 15,5 DRL).

De vergunning is niet afhankelijk van deze eisen.

2.2. Vrij verkeer van diensten (dienstverrichter wenst diensten in Vlaanderen aan te bieden zonder vestiging)

2.2.1. Impliciete wederzijdse erkenning: als een dienstverrichter in een andere Lidstaat zijn diensten reglementair kan/mag aanbieden, kan/mag hij dat in principe ook in Vlaanderen.

Het uitoefenen van de reisbureau-activiteit in het Vlaamse Gewest zonder vestiging in het Vlaamse Gewest, is vrij en niet vergunningsplichtig.

2.2.2. Rechten van afnemers van diensten

2.2.2.1. Afnemers van diensten in Vlaanderen van een buitenlandse dienstverrichter mogen door de Vlaamse overheid niet verplicht worden een vergunning/toelating aan te vragen of hiervoor een verklaring af te leggen en mogen ook niet gediscrimineerd worden t.a.v. de situatie waarin zij dezelfde dienst zouden afnemen van een dienstverrichter die wél in Vlaanderen is gevestigd (art.19 DRL).

Het decreet legt geen verplichtingen op voor de afnemers van diensten in het Vlaamse Gewest van een buitenlandse dienstverrichter.

2.2.2.2. Vlaanderen zal er voor moeten zorgen dat afnemers van diensten in Vlaanderen over voldoende algemene informatie beschikken over de regels waaraan buitenlandse dienstverrichters in hun Lidstaat onderworpen zijn, over de rechtsmiddelen die hen ter beschikking staan en over de gegevens van consumentenorganisaties (bij voorkeur via het één-loket). (De Europese Commissie treedt hier op als doorgeefluik van de gegevens van de organisatie(s) waar zulke data gecentraliseerd zullen worden en kan voorstellen doen voor deze verdere harmonisering voor de uitwisseling van zulke gegevens) Het is ook de bedoeling dat de diverse één-loketten gaan netwerken met elkaar (art. 21 DRL).

Toerisme Vlaanderen kan mogelijk dit één loket worden (zie ook punt 1.3.).

2.2.3. Kwaliteit van de diensten

2.2.3.1. Vlaanderen zal erop moeten toezien dat een dienstverrichter die op het Vlaamse grondgebied diensten aanbiedt, een aantal gegevens over zijn diensten en over zichzelf zowel automatisch als op verzoek van de afnemer, aan de dienstafnemer in Vlaanderen ter beschikking stelt en wel op welbepaalde manieren (art.22 DRL)

Het uitvoeringsbesluit zal deze verplichting moeten opleggen aan de vergunninghouders.

2.2.3.2. Vlaanderen kan opteren om voor een bepaalde dienstverrichter die in Vlaanderen actief is, onder bepaalde voorwaarden een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of waarborg te vragen doch wanneer deze dienstverrichter zich in Vlaanderen heeft gevestigd kan hij eenvoudig aan deze verplichting voldoen door aan te tonen dat hij reeds in een andere Lidstaat zo'n verzekering heeft die ook in Vlaanderen geldt (art.23).

Het uitvoeringsbesluit zal hiermee rekening moeten houden.

2.2.3.3. Vlaanderen zal elk verbod op commerciële publiciteit voor gereguleerde beroepen intrekken. Vlaanderen mag er wel op toezien dat die publiciteit gebeurt overeenkomstig de geldende beroepsregels die weliswaar niet-discriminatoir, gerechtvaardigd (DRAB) en proportioneel moeten zijn (art.24 DRL)

Het decreet voorziet geen verbod op commerciële publiciteit.

2.2.3.4. Vlaanderen mag aan dienstverrichters niet opleggen dat zij enkel één welbepaalde dienst in Vlaanderen zouden verrichten of bepaalde diensten niet of slechts in beperkte mate samen met een bepaalde dienstverrichter-partner zouden mogen aanbieden. Dit is echter met het oog op het waarborgen van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van bepaalde dienstverrichters, wel mogelijk voor wat betreft gereguleerde beroepen en controle- en certificeringsinstanties (art.25 DRL).

Het decreet legt noch beperkingen, noch verplichtingen op aan aanbieders van reisbureau-diensten voor wat betreft het verrichten van andere diensten dan de loutere reisbureau-activiteit.

2.2.3.5. Vlaanderen moet er zorg voor dragen dat dienstverrichters gegevens ter beschikking stellen van dienstafnemers over klachten- en informatiemogelijkheden aangaande een verrichte dienst, erover waken dat dienstverrichters gevolg geven aan klachten en de nodige info verstrekken overeenkomstig de Dienstenrichtlijn en er ook zorg voor dragen dat wanneer een buitengerechtelijke geschillenregeling van toepassing is op een dienstverrichter, de dienstafnemer hiervan op de hoogte is gesteld. (art.27 DRL)

Het uitvoeringsbesluit zal deze verplichting moeten opleggen aan de vergunninghouders.

3. Rapporteringsverplichting en wederzijdse beoordeling

Vlaanderen zal ten laatste op 28 december 2009 (via federale weg) een verslag moeten indienen bij de Europese Commissie met alomvattende informatie over het (overeenkomstig artikel 9,2 DRL) van toepassing zijnde vergunningstelsel op aanbieders van reisbureau-diensten. Dit verslag zal vermoedelijk geïncorporeerd worden in het algemene verslag van Vlaanderen voor de gehele dienstensector.

De Richtlijn introduceert op basis van deze nationale verslagen een systeem van wederzijdse beoordeling waarbij Vlaanderen ook de verslagen van andere Lidstaten (via federale weg) toegestuurd zal krijgen van de Europese Commissie waarna het zes maanden heeft om haar opmerkingen hierover over te maken aan de Commissie (dit is geen omzettings- maar een bijkomende, procedurele verplichting voor Vlaanderen). Zowel verslagen als opmerkingen zullen worden voorgelegd aan het comité (vertegenwoordigers van de Lidstaten en het Europees Parlement) dat de Europese Commissie bijstaat in de uitvoering van de Dienstenrichtlijn, en dat op zijn beurt opmerkingen kan maken. Dit alles wordt dan door de Europese Commissie ten laatste op 28 december 2010 gebundeld en in een rapport aan de Europese Raad en het Europees Parlement bezorgd, eventueel vergezeld van voorstellen voor aanvullende initiatieven (art.39 DRL).

Vlaanderen zal in dit systeem van wederzijdse beoordeling aldus de mogelijkheid worden geboden de vergunningsstelsels en de eisen en verplichtingen te beoordelen die gelden in andere Lidstaten en dus van toepassing zijn op Vlaamse dienstaanbieders die daar actief zijn.

BIJLAGE 2:

Het gezamenlijk standpunt van de Federatie Toeristische Industrie

Standpunten van de aangesloten sectororganisaties:

- Standpunt CIB-Kust en Ho.Re.Ca Vlaanderen
- Standpunt VRTO/ABTO
- Standpunt BTO
- Standpunt VLARA

Inleiding

In voorliggende nota treft u het standpunt van de Federatie van de Industrie vzw (FTI) aangaande het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus, evenals dat van de bij haar aangesloten betrokken sectororganisaties, meerbepaald:

- VLARA, Vlaamse Associatie van
- BTON, Vlaamse koepel binnen Belgian Travel Organization (BTO)
- VRTO, Vlaamse Raad van Tour Operators, Vlaamse koepel binnen Association of Belgian Tour Operators (ABTO)
- Ho.Re.Ca. Vlaanderen
- CIB (Confederatie van Immobiliëngroepen)

Gezamenlijk standpunt FTI m.b.t. het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus

De voorwaarden tot vergunning onder het ontwerp van decreet worden verstrengd, niet alleen voor startende reisbureaus in het Vlaams Gewest, maar ook voor de huidige reisbureau-vergunninghouders. Deze laatsten krijgen, volgend op de inwerkingtreding van het decreet, drie jaar de tijd om zich in regel te stellen met de bepalingen en de voorwaarden van het nieuwe statuut van de reisbureaus. Ontegensprekelijk vraagt dit m.a.w. een ernstige, bijkomende inspanning van de sector - zowel van reisagenten als van tour operators.

FTI, de Federatie van de Toeristische Industrie, verzoekt de Vlaamse Regering dan ook om een tegemoetkoming t.a.v. deze inspanning.

FTI's verzoek in deze is drieledig:

1. Onder het nieuwe statuut vergunde reisbureaus zullen voorzien worden van een nieuw herkenningsteken. Dit herkenningsteken vormt het bewijs van de beschikking over de kwaliteits- en financiële vereisten zoals bepaald in het nieuwe statuut; vereisten die niet-vergunningsplichtigen t.a.v. de consument niet kunnen garanderen. FTI verzoekt de Vlaamse Overheid een zichtbare en ruime promotie- en sensibiliseringscampagne te voorzien die het nieuwe herkenningsteken voor Vlaamse reisbureaus promoot als kwaliteitslabel.
2. Ter ondersteuning van beleids- en investeringsbeslissingen acht FTI het nuttig dat Toerisme Vlaanderen ertoe zou gebracht worden de sector op regelmatige basis te voorzien van degelijk en precies cijfermateriaal over de toeristische sector.
3. Tenslotte verzoekt FTI de Vlaamse Overheid om passende begeleidende en ondersteunende maatregelen ter bevordering en instandhouding van de kwaliteit van de reisbureaus, meerbepaald door het voorzien van stimulansen tot innovatie en verdergezette vorming. Immers is een voortdurende capaciteit tot aanpassing aan nieuwe trends en technologieën minstens even belangrijk voor de sector als de vereiste initiële beroepsbekwaamheid.

Verder wenst FTI eraan te herinneren dat op 28 december 2006 de nieuwe dienstenrichtlijn (Richtlijn 2006/123/EG) in werking trad. Aangezien deze richtlijn onverminderd van toepassing is op de diensten van reisbureaus dringt de FTI erop aan dat het ontwerp van decreet en eventuele amendementen op dit decreet aan de nieuwe richtlijn worden getoetst. Er moet immers vermeden worden dat deze regelgeving achteraf aangevochten kan worden. FTI wijst er tenslotte op dat de lidstaten ertoe gehouden zijn hun vergunningsstelsels te screenen en verantwoording af te leggen bij de Europese Commissie.

Zoals aangegeven treft u hierna de standpunten van de betrokken sectororganisaties, lid van FTI, m.b.t. het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus

Standpunt CIB-Kust m.b.t. het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus

CIB (Confederatie van Immobiliënberoepen) stelt vast dat de teksten ondermeer voorzien dat al wie in Vlaanderen zal bemiddelen bij het verstrekken van logies door een derde een vergunning als reisbureau zal moeten hebben. Het lijkt duidelijk dat de bemiddelaars (doorgaans vastgoedmakelaars) die bemiddelen bij de verhuur van vakantiewoningen in binnen- en buitenland gevat worden door het nieuwe decreet reisbureaus.

CIB (Confederatie van Immobiliënberoepen) heeft geen bezwaren geuit dat de "toeristische verhuurkantoren" onder het toepassingsveld van het decreet reisbureaus zouden vallen, zo de vestigingsvoorwaarden voor deze toeristische verhuurkantoren inderdaad een Vlaamse gewestbevoegdheid zijn. Vandaag, en dit sinds 1993, gaat "iedereen" er evenwel van uit dat deze "toeristische verhuurkantoren" een van de gereguleerde beroepsactiviteiten van vastgoedmakelaar (KB van 6 september 1993) uitoefenen. Met "iedereen" wordt bedoeld dat tot nu voor de gewone rechtbanken en voor de administratieve- en tuchtrechtelijke colleges van het BIV (Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars) geen enkele beklagde of betrokken partij heeft opgeworpen, of dat een rechtbank heeft aanvaard, dat het KB van 6 september 1993 (Federale bevoegdheid inzake vestigingsvoorwaarden) niet van toepassing zou zijn op de "toeristische verhuurkantoren".

Pragmatisch heeft CIB-kust er sinds lang voor geopteerd om de bemiddeling bij de verhuur van vakantiewoningen eerder te zien als een "toeristische activiteit" (Vlaamse vestigingsvoorwaarden) dan als het louter bemiddelen bij het tot stand komen van een "huurovereenkomst van gemeen recht" (Federale vestigingsvoorwaarden).

CIB heeft evenwel steeds gesteld dat voor de "toeristische verhuurkantoren" specifieke regels dienden opgenomen ondermeer inzake diplomavereisten, borgstellingen, toegelaten activiteiten. Het klassieke reisbureau moet geen "toeristisch verhuurkantoor" worden en het "toeristisch verhuurkantoor" moet het productengamma van het "klassieke reisbureau" niet verkopen. In het voorontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering wordt hier geen enkele rekening mee gehouden, de diplomavoorwaarden zijn deze voor een klassiek reisbureau, overgangsmaatregelen zijn niet voorzien

Het moet duidelijk zijn dat de voorliggende teksten voor onze sector "toeristische verhuurkantoren" totaal onrealistisch en onwerkbaar zijn. Het gaat misschien wel om een kleine subsector maar de vastgoedmakelaars (toeristische verhuurkantoren) aan de kust realiseren wel 25% van alle commerciële toeristische overnachtingen in Vlaanderen.

Standpunt Ho.Re.Ca. Vlaanderen m.b.t. het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus

Ho.Re.Ca. Vlaanderen wenst erop te wijzen dat voor reserveringscentrales van hotels zich een gelijkaardige situatie voordoet aan deze van de "toeristische verhuurkantoren" (cfr. supra). Bij multinationals in deze sector bevinden dergelijke centrales zich bovendien niet in België/Vlaanderen. Het gros van de boekingen in hun systemen gebeurt via internet. Het verdient aanbeveling dat hiermee rekening wordt gehouden in het nieuwe statuut van de reisbureaus.

Vlaamse Raad van Tour Operators vzw/asbl

Imperiastraat 10, B-1930 Zaventem * Belgium - Tel.: 02/242 00 40 - Fax: 02/242 08 74
E-mail: abto@skynet.be - Fortis: 210-0445287-12 –

Zaventem, 15/1/2007

Geachte dames en heren,
Geachte leden van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme,

Betreft: Hoorzitting Ontwerp van Decreet betreffende het Statuut van de reisbureaus.

Op donderdag 11 januari werd het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus voorgesteld aan de leden van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme.

Wij vernemen dat de Commissie naar aanleiding van deze inleiding, beslist heeft om een hoorzitting te organiseren met vertegenwoordigers van de betrokken sectoren.

Vooreerst wensen wij onze verwondering uit te drukken dat de FTI niet werd uitgenodigd voor de hoorzitting. Ook haar leden BTO, ABTO, CIB et Horeca Vlaanderen werden niet uitgenodigd.

Niettegenstaande de FTI de enige beroepsvereniging is die met naam en toenaam wordt vermeld in de beleidsbrief van de minister, werd deze blijkbaar over het hoofd gezien.

Niet enkel de FTI maar ook belangrijke deelorganisaties van de koepel, zoals ABTO-VRTO, een vereniging die ikzelf vertegenwoordig, werden niet uitgenodigd. Andere verenigingen kregen daarentegen verschillende sprekers toegewezen.

De leden van VRTO, de vereniging die de Vlaamse reisbureaus-touropérateurs van ABTO verenigt, vertegenwoordigen een omzet van meer dan 1,6 miljard en stellen in Vlaanderen maar liefst 1350 werknemers tewerk.

Samen met de andere verenigingen van de FTI vertegenwoordigt ABTO-VRTO meer dan 60% van de tewerkstelling bij reisbureaus in Vlaanderen.

Inhoudelijk wensen wij volgende opmerkingen mee te delen aan de leden van de commissie.

Algemeen:

ABTO-VRTO is globaal genomen tevreden met het ontwerpdecreet. Volgende punten werden evenwel nog niet voldoende in aanmerking genomen en verdienen ons inziens bijzondere aandacht vanwege het Vlaams Parlement.

De dienstenrichtlijn

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:376:0036:01:NL:HTML>

Deze dienstenrichtlijn werd op 12 december 2006 aangenomen. Ze trad in werking op 28 december 2006 en de lidstaten hebben nu nog ongeveer 3 jaar, tot 28 december 2009 de tijd om deze richtlijn om te zetten in nationaal recht.

..../....

VRTO

Vlaamse Raad van Tour Operators vzw/asbl

Imperiastraat 10, B-1930 Zaventem * Belgium - Tel.: 02/242 00 40 - Fax: 02/242 08 74
E-mail: abto@skynet.be - Fortis: 210-0445287-12 –

..../....

ABTO-VRTO heeft van meet af aan gesteld dat een impactanalyse betreffende de dienstenrichtlijn niet over het hoofd gezien mag worden. (zie onder andere onze interventie in het Technisch Comité) In considerans 14 van de dienstenrichtlijn worden reisbureaus expliciet vermeld als diensten waarop de richtlijn betrekking heeft.

De dienstenrichtlijn laat slechts in een beperkt aantal gevallen uitzonderingen toe op de principes van vrije dienstverlening en vrije vestiging. Vergunningstelsels kunnen nog steeds op voorwaarde dat wordt voldaan aan 3 principes, de non-discriminatie, het proportionaliteitsbeginsel en dwingende redenen van algemeen belang. Dwingende redenen van algemeen belang die een vergunningstelsel kunnen verantwoorden zijn oa bescherming van consumenten, afnemers van diensten, leveranciers en werknemers, ...

Met betrekking tot de vrije dienstverlening is nu reeds duidelijk dat in andere lidstaten gevestigde reisbureaus zich “occasioneel” vanaf uiterlijk 2010 (en vermoedelijk sneller als het nieuw decreet wordt aanvaard) op onze markt zullen kunnen begeven zonder te voldoen aan de bepalingen van het statuut. Enkel op het niveau van beroepsbekwaamheid zullen we bepaalde normen kunnen opleggen aan buitenlandse spelers die occasioneel diensten aanbieden op de Vlaamse markt.

Zoals blijkt uit de voorbereidende werken van de richtlijn wordt occasioneel ruim geïnterpreteerd. Het hebben van een postbus, het tijdelijk huren van kantoren impliceert volgens de richtlijn immers geen vestiging. Van een vestiging is maar sprake als men duurzaam wil vestigen in een land. De richtlijn bepaalt ook expliciet dat multidisciplinaire activiteiten moeten worden toegelaten. (zie onder andere art 30 richtlijn, overweging 64 bis) Deze dienstverstrekkers kunnen hun diensten zelfs in bijberoep aanbieden.

Het statuut dat dinsdag besproken wordt in de commissie, is enkel van toepassing op reisbureaus die zich permanent vestigen in Vlaanderen.

Deze feiten werpen ons inziens een heel ander licht op het statuut. Het is belangrijk om ook naar de toekomst te kijken en alles niet al te zeer te belichten vanuit de situatie vandaag. Dit brengt immers een enorm risico mee voor de toekomst van onze bedrijven.

ABTO-VRTO stelt volgende bijkomende maatregelen voor ter evaluatie.

1) Evaluatiebepaling:

ABTO-VRTO beveelt aan om een evaluatiebepaling op te nemen in het ontwerpdecreet. Deze evaluatiebepaling zou bijvoorbeeld kunnen bepalen dat uiterlijk 1 jaar na de inwerkingtreding van de dienstenrichtlijn een evaluatie moet gemaakt worden.

ABTO-VRTO benadrukt dat ook de reglementering in de overige landsdelen zal aangepast moeten worden omwille van de dienstenrichtlijn. Het risico op concurrentievervalsing wordt bijgevolg groter. Indien in Brussel en Wallonië voordeliger voorwaarden zouden gelden bestaat er een risico dat bepaalde bedrijven uitwijken naar die regio's. Dit kan tewerkstelling in Vlaanderen grote schade aanbrengen.

..../....

VRTO

Vlaamse Raad van Tour Operators vzw/asbl

Imperiastraat 10, B-1930 Zaventem * Belgium - Tel.: 02/242 00 40 - Fax: 02/242 08 74
E-mail: abto@skynet.be - Fortis: 210-0445287-12 –

.....

.../....

2) Hoofdactiviteit

De richtlijn bepaalt dat multidisciplinaire activiteiten moeten worden toegelaten. Sommige verenigingen pleiten voor de herinvoering van de hoofdactiviteit. Mocht deze vereiste ingevoerd worden is het belangrijk dat deze vereiste geen verbod op multidisciplinaire activiteiten impliceert. Bovendien zal er moeten over gewaakt worden dat ook de uitzonderingen (onder andere voor autocarondernemingen en luchtvaartmaatschappijen) ingelast worden. De vereiste inzake hoofdactiviteit is bovendien geen verplichting die kan worden opgelegd aan de occasionele dienstverleners die de markt zullen betreden.

3) Campagne overheid, flankerende maatregelen

Het nieuwe statuut zal extra inspanningen vergen van ondernemingen die zich in Vlaanderen wensen te vestigen. Deze verplichtingen zullen niet gelden voor andere dienstverstrekkers die dezelfde diensten aanbieden in het gewest, met name niet in Vlaams gewest gevestigde dienstverstrekkers, dienstverstrekkers uit andere landen die occasioneel diensten aanbieden op onze markt. De is ons inziens belangrijk dat de overheid ook een aantal flankerende maatregelen uitwerkt voor de vergunde reisbureaus.

De overheid kan bijvoorbeeld de vergunning als kwaliteitslabel promoten. Verder zou er ook aandacht moeten zijn voor maatregelen die innovatie en levenslange vorming ondersteunen.

In dit kader wensen we te onderlijnen dat de meeste ondernemingen “kleine” ondernemingen zijn. 80% van de ondernemingen aangesloten bij ABTO-VRTO tellen bijvoorbeeld minder dan 20 werknemers. Deze ondernemingen zijn ons inziens niet voldoende in staat om het label “vergund reisbureau” op eigen krachten te promoten.

4) Vergunningsvoorwaarden mogen elkaar niet overlappen.

De dienstenrichtlijn bepaalt expliciet dat vergunningsvoorwaarden elkaar niet mogen overlappen. Er moeten dus bepalingen worden voorzien waardoor dienstverstrekkers die gevestigd zijn in andere landen, gewesten etc de aldaar gestelde gelijkwaardige garanties (bijvoorbeeld de borg) in rekening kunnen brengen.

5) Rechtstreekse werking tijdens implementatietermijn.

Nieuwe wetgeving moet bij voorkeur richtlijnconform zijn. Rechtspraak van het Hof van Justitie toont duidelijk aan dat richtlijnen ook tijdens de implementatietermijn een rechtstreekse werking kunnen hebben..

Zie HvJEG 18 december 1997, C-129/96, [Inter-Environnement Wallonie, I-7411](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!CELEXnumdoc&numdoc=61996J0129&lg=NL)
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!CELEXnumdoc&numdoc=61996J0129&lg=NL

.../....

VRTO**Vlaamse Raad van Tour Operators vzw/asbl**

Imperiastraat 10, B-1930 Zaventem * Belgium - Tel.: 02/242 00 40 - Fax: 02/242 08 74
E-mail: abto@skynet.be - Fortis: 210-0445287-12 –

.....
.../....

In principe begint de rechtstreekse werking van richtlijnen pas als de implementatietermijn verstreken is. In deze tijd mogen echter geen regelingen worden vastgesteld die strijdig zijn met de richtlijn. In bovenstaande zaak oordeelde het Hof van Justitie dat een lidstaat (in casu België) zich tijdens de in de richtlijn vastgestelde omzettingstermijn dient te onthouden van de vaststelling van bepalingen die de verwezenlijking van het door de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in het gedrang zouden brengen.

Dit is ons inziens ook in casu geldig, en/of minstens toch verstandig om in overweging genomen te worden.

6) Afschaffing van de technische vereisten

De dienstenrichtlijn (vrije dienstverlening) heeft tot gevolg dat de lidstaten ondernemingen niet langer zullen kunnen verplichten om zich te vestigen wanneer ze diensten wensen te verstrekken. Buitenlandse dienstverstrekkers en dienstverstrekkers gevestigd in andere gewesten zullen hun diensten dus vrij kunnen aanbieden op onze markt. (bvb op beurzen, aan huis bij de consument...) Het heeft ons inziens dan ook geen nut dat de bedrijven die wel in Vlaanderen gevestigd zijn onderworpen worden aan strenge technische vereisten. Wij stellen bijgevolg voor dat deze mogelijkheid wordt geschrapt.

Wij zijn uiteraard bereid om ons standpunt nader toe te lichten aan de Commissie.

Mocht u nog vragen hebben kan u me steeds contacteren.

Met vriendelijke groeten,

Veerle De Boeck
Secretaris-generaal ABTO & VRTO

Imperiastraat 10
B-1930 Zaventem
abto@skynet.be
<http://www.abto.be/>
Tel 02/242.00.40
GSM: 0477/455.001

BTO
Belgian Travel Organisation
Union Professionnelle / Wettelijk Erkende Beroepsvereniging
Imperiastraat, 10
B 1930 Zaventem
Phone 00 32 2 344 26 72
Fax 00 32 2 242 08 74
secretary@bto.be

Zaventem, 15 Januari 2007

AAN DE LEDEN VAN DE COMMISSIE BUITENLANDS BELEID, EUROPESE
AANGELEGENHEDEN, INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME VAN HET
VLAAMS PARLEMENT.

Geachte dames en heren, leden van de Commissie,

Re : Hoorzitting Ontwerpdecreet Statuut Reisbureaus dd 16 Januari 2007

BTO, Belgian Travel Organisation, is de beroepsvereniging die in hoofdzaak de grote bedrijven uit de economische sector groepeerd. In 2005 hadden de BTO leden een gemeenschappelijke omzet van 1,3 miljard euro. BTO stelt 2200 (full time equivalent) personeelsleden tewerk. Onze beroepsvereniging vertegenwoordigt 67% van de totale IATA omzet in ons land.

In november 2006 heeft BTO de Voorzitter van het Vlaams Parlement aangeschreven met de vraag tot het voorzien van een Hoorzitting in Commissie naar aanleiding van de komende bespreking van het ontwerpdecreet – statuut Reisbureaus met hieraan gekoppeld het verzoek gehoord te worden.

Aangezien op deze vraag tot begin vorige week geen antwoord gekomen was, heeft BTO – tegen de achtergrond van de nakende bespreking in Commissie (dd. 10 januari 2007) – de Voorzitter in een nieuw schrijven aan dit verzoek uitdrukkelijk herinnerd.

Nu dienen we evenwel vast te stellen dat er – volgens eensluidende indiscreties – effectief een Hoorzitting gepland is dd. morgen , 16 januari 2007. De lijst van uitgenodigde sprekers voor deze Hoorzitting is ons inmiddels via contacten eveneens bekend.

We verwonderen ons er ten zeerste over dat BTO niet blijkt uitgenodigd te zijn. Blijkbaar is er beslist voorbij te gaan aan de belangrijkste beroepsvereniging van Reisbureaus. Net zoals dat gebeurd is ten opzichte van de organisatie van Tour Operators, ABTO.

Het secretariaat van de Commissie heeft BTO – op vraag van onszelf – gemeld dat zulks geschied is vanuit een zorg voor de beperking van de sprekerslijst. Deze blijkt evenwel acht

intervenianten te voorzien. Dit heeft ons ten zeerste verwonderd, zeker tegen het licht van de centrale rol, die onze beroepsvereniging in deze speelt.

BTO is - net zoals ABTO- aangesloten bij de Federatie Toeristische Industrie (FTI), die de beroepsbelangen van de hele sector verdedigt.

FTI is overigens erg bekend bij de Vlaamse Parlementsleden, die specifieke verantwoordelijkheid dragen voor onze economische sector. Zo kent FTI de traditie van het klassiek geworden “ FTI Najaarsoverleg” met de bevoegde Parlementsleden. Het laatste overleg is doorgegaan op 23 Oktober 2006.

Daarnaast is FTI door de Minister officieel erkend als zijn gesprekspartner; dit is overigens uitdrukkelijk in de Beleidsverklaring van de Minister, zoals die door het Vlaams Parlement is besproken, opgenomen.

We zouden U dan ook graag op de hoogte brengen van de punten in dit verband, waarop BTO de nadruk wenst te leggen, m a w onze prioriteiten in deze.

Ze zijn de volgende:

1. Begeleidende / flankerende maatregelen

Aangezien (1) de voorwaarden tot vergunning gewijzigd / verstrengd worden, (2) ook de huidige licentiehouders zich met de nieuwe bepalingen in regel zullen moeten stellen wordt er ontegensprekelijk een ernstige, bijkomende inspanning van de sector (zowel reisagenten als tour operators) gevraagd. Daarenboven zal het nieuw statuut zichtbaar worden gemaakt door het voorzien van een nieuw label.

Ons (BTO) dringend verzoek is dat de Vlaamse Overheid van haar kant eveneens tegemoetkomend zou zijn door het voorzien van een zeer zichtbare en ruime (publiciteits) campagne voor het vergund agentschap / TO. Dit is een absolute prioriteit, des te meer tegen de achtergrond van wat in punt 3 hieronder vermeld wordt.

Op dezelfde lijn is er het verzoek Toerisme Vlaanderen ertoe te brengen op regelmatige basis aan de sector (en vanzelfsprekend met medewerking van de sector) degelijke en preciese cijfergegevens over onze economische sector te bezorgen. De taak van Toerisme Vlaanderen mag met andere woorden niet enkel neerkomen op loutere handhaving. Het op regelmatige basis in cijfermatig beeld brengen van de sector is bijv. iets dat de Unit Toerisme van DG Enterprise (EU COMM) sinds lang voor de hele EU doet. Ook in andere EUlanden behoort dit uitdrukkelijk tot het takenpakket van de bevoegde dienst / agentschap.

1. Innovatie en levenslang leren

Het voorzien van een fair aandeel in de door de Vlaamse overheid
voorzienene budgetten voor

- (1) innovatie en
- (2) life long learning

is voor BTO een must.

Beide elementen zijn minstens even belangrijk voor de economische sector als de vereiste initiële beroepsbekwaamheid (waarop het ontwerpdecreet in hoofdzaak hamert).

Het zijn voor de toekomst van onze economische sector wezenlijke elementen.

2. Vergunningsplicht ook voor Internetbedrijven en voor Luchtvaartmaatschappijen.

De vergunningsplicht eveneens opleggen aan Internetbedrijven en Luchtvaartmaatschappijen, die transport én logies aanbieden, lijkt ons de evidentie zelf.

Het gaat wezenlijk om het tegengaan van oneerlijke mededinging.

Het zal U bekend zijn dat diverse luchtvaartmaatschappijen via rechtstreekse verkoop vluchten te koop aanbieden. Daaraan wordt de mogelijkheid gekoppeld om bijv. ook een hotelkamer te boeken of beroep te doen op een autoverhuurbedrijf. Dit is zondermeer een reisbureau activiteit.

De luchtvaartmaatschappijen, die zulks doen, vallen vooralsnog niet onder de licentieplicht.

Daarnaast zijn op het Internet allerlei reisaanbieders actief (bijv. via .nl of via .com sites) , die geheel en al aan de vergunningsplicht ontsnappen,. Dit terwijl ze in Vlaanderen elk een aanzienlijk verkoopscijfer halen.

Beide vormen van aanbod zouden theoretisch onder de nu nieuw voorziene licentieplicht vallen, doch het is allerm minst zeker dat dit ook effectief zal gebeuren.

Een grotere duidelijkheid en expliciteit is op dit vlak vereist, dit enkel en alleen reeds omwille van de competitiviteisdistor sie.

3. Zakenreizen

BTO , als enige beroepsorganisatie, die de zakenreiskantoren bundelt, wenst in herinnering te brengen dat de zgn. corporate travel (zakenreizen) een “B2B” bedrijvigheid is.

Het gaat met andere woorden om contracten tussen bedrijven. Hierop is de consumentenbescherming niet van toepassing.

5. Waarborgsommen

BTO is tegenstander van een verdere verzwaring van de te voorziene waarborgsommen. Dit is een element, dat in het nog te publiceren uitvoeringsbesluit aan bod zal komen.

BTO heeft - op basis van preciese berekeningen van elk van zijn leden - een voorstel aan de expertengroep overgemaakt.

Dit dient bekeken te worden tegen de achtergrond waarbij de nu voorziene waarborgsom (nu: zijnde de actuele situatie, het nieuw decreet nog niet van toepassing zijnde) aan Brusselse en aan Waalse zijde reeds 2,7 keer (270 %) hoger is dan de Vlaamse.

Dit dient eveneens breder geïnterpreteerd op de lijn van de door De Vlaamse Regering gewenste lijn : geen verzwaring van de administratieve lasten (" cutting red tape").

Ter herinnering kan nog het strikt inperken van de zogenaamde " grijze zone " vermeld. Dit kan in één zin samengevat worden: mensen, die op reis gaan met een vereniging (culturele of andere) die geen beroep gedaan heeft op een vergund reisbureau, worden als consument niet beschermd. De voorziene uitzonderingen dienen werkelijke - strikt te interpreteren- uitzonderingen te zijn.

Met de meeste hoogachting,

Bernard Tuytens

BTO algemeen secretaris

Standpunt VLARA vzw m.b.t. het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus

Inleiding

VLARA, de Vlaamse Associatie van Reisagenten, werd in 2003 opgericht met als doel de verdediging van de belangen van en de ontwikkeling van ruime dienstverlening voor de zelfstandige reisagent met Vlaamse reisbureau-vergunning. Op heden vertegenwoordigt VLARA 130 zelfstandige Vlaamse reisagenten.

VLARA werd van bij de aanvang betrokken bij de door Minister van Toerisme Geert Bourgeois gecreëerde expertenwerkgroep, ter uitwerking van een nieuw statuut voor de Vlaamse reisagent. Nu het ontwerp van decreet m.b.t. dit nieuw statuut wordt voorgelegd aan de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme wenst VLARA haar standpunten m.b.t. dit nieuwe statuut nogmaals op te lijsten.

Achtereenvolgens treft u:

- een algemene evaluatie van het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus;
- artikelsgewijze opmerkingen m.b.t. het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus;
- een concluderende noot met een aantal specifieke verzoeken aan het adres van de Vlaamse Regering.

A. Algemene evaluatie van het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus

In algemene lijnen is VLARA tevreden met het nieuwe statuut van de reisbureaus. VLARA ziet in volgende elementen een aanzienlijke verbetering t.a.v. de Wet van 21/04/1965 houdende het statuut van de reisbureaus:

1. Aanpassing van de definities van reisbureau en reisbureau-activiteiten (Art. 2);
2. Slechts één vergunning i.p.v. meerdere categorieën: dit creëert duidelijkheid. VLARA pleit echter, voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit decreet, voor een analyse van de impact van de verstrengde vergunningsvoorwaarden in het nieuwe statuut in relatie tot de voorziene overgangperiode van 3 jaar voor reeds vergunde ondernemingen; meerbepaald voor de kleinere reisagent;
3. Wegvallen van de jaarlijkse retributie aan Toerisme Vlaanderen;
4. Opname van verzekeringen tegen financieel onvermogen en professionele aansprakelijkheid als vergunningsvoorwaarde;
5. Een betere procedure voor controle en sancties.

VLARA blijft echter kritisch staan t.a.v. volgende elementen:

1. Niet weerhouden van de vereiste van hoofdactiviteit;
2. De onduidelijkheid in regelgeving die wordt gecreëerd t.a.v. Brusselse reisagentschappen met Vlaamse reisbureau-vergunning;
3. Onduidelijkheid over de vergunningsplicht van website-gedreven reisbureaus en carriers die naast de verkoop van hun vervoerbewijzen, tegen commissie logies, verhuur van vervoermiddelen, toeristische activiteiten, ... van derden aanbieden;
4. Brede grijze zone van niet-vergunningsplichtige organisaties.

B. Artikelsgewijze opmerkingen m.b.t. het ontwerp van decreet

Art. 1

VLARA telt onder haar leden in Brussel gevestigde reisagenten met Vlaamse reisbureau-vergunning. Door de hervorming van de staatsstructuur dienen Nederlandstalig-Brusselse reisagenten onder de huidige reisbureauwet te voldoen aan de Vlaamse vergunningsvoorwaarden. Het ontwerp van decreet geeft in artikel 1 aan dat het een gewestaangelegenheid regelt. Voor Nederlandstalig-Brusselse reisagenten met vergunning bij Toerisme Vlaanderen zal de inwerkingtreding van dit decreet onduidelijkheid creëren m.b.t. de vergunningsvoorwaarden waaraan zij moeten voldoen. VLARA verzoekt de Vlaamse Regering de Brusselse Gewestregering hierop te wijzen en aan te dringen op een aanpassing van haar regelgeving die deze onduidelijkheid wegwerkt.

Art. 2

De reisbureauwet bepaalt dat reisbureaus slechts kunnen vergund worden indien zij hun reisbureau-activiteiten “als hoofdbezigheid en bestendig” uitvoeren. Het ontwerp van decreet weerhoudt niet langer de uitoefening in hoofdactiviteit van reisbureau-activiteiten als vergunningsvoorwaarde. VLARA betreurt dit. Net zoals ABVV, ACV, ACLVB, Boerenbond en UNIZO het formuleerden in het advies van de SERV d.d. 12/07/2006, wenst VLARA vanuit een bekommernis voor de kwaliteit van de dienstverlening en het verzekeren van professionalisme binnen de sector dat de vereiste van hoofdactiviteit wordt weerhouden in het nieuwe statuut.

Art. 2, 1° definieert een reisbureau als “een onderneming die een activiteit uitoefent die bestaat uit het bemiddelen of sluiten van een overeenkomst tot het verstrekken van hetzij een combinatie van een reis en logies, hetzij het verstrekken door een derde van een reis of logies”; “bemiddelen” wordt dan weer gedefinieerd als “het aanbieden, voorstellen of voorbereidend werk realiseren tot het sluiten van een overeenkomst” (Art. 2, 3°).

VLARA wenst klaarheid over de vraag of een carrier (bv. luchtvaartmaatschappij), die naast de verkoop van haar vervoersbiljetten, de mogelijkheid creëert om (bijvoorbeeld via haar website) bij commerciële partners logies te boeken, vervoermiddelen te huren op de plaats van bestemming, in te tekenen op toeristische activiteiten, enz. en hiervoor per intekening op deze aanvullende reis-elementen een commissie ontvangt van de betrokken partner, al dan niet vergunningsplichtig is. Volgens VLARA kunnen dergelijke handelingen immers beschouwd worden als reisbureau-activiteiten zoals gedefinieerd in het ontwerp van decreet en mogen deze slechts worden gevoerd mits de beschikking over een vergunning.

Art. 3

Art. 3, §1, verplicht “elk reisbureau met een of meer verkooppunten in het Vlaamse Gewest” zich te laten vergunnen. VLARA wijst op de toenemende trend van het boeken van reizen via internet en stelt zich de vraag of puur website-gedreven reisbureau-activiteiten onder deze verwoording vergunningsplichtig is. Indien zou blijken dat dit niet het geval is, pleit VLARA voor een herziening van de verwoording van Art. 3 § 1 die dit rechtzet. Meer specifiek

zouden niet alleen websites met extensie “.be” met vestiging in het Vlaamse Gewest, moeten gevat worden door het decreet, maar ook deze met andere extensies (bv. “.com”, “.nl”) en van actoren gevestigd buiten het Vlaams Gewest.

Art. 3, §2, formuleert een uitzondering op de vergunningsplicht voor zij “die de reisbureau-activiteit uitsluitend uitoefenen met niet-commerciële doeleinden en binnen het kader van hun onderwijzende taak of van hun jeugd-, sport-, cultuur-, welzijns-, gezondheids- of volwassenenwerk” (zogenaamde “grijze zone”). VLARA dringt erop aan dat streng wordt toegezien op een strikte beperking van deze uitzonderingsmaatregel tot reisbureau-activiteiten voor de betrokken doelgroep. Zoniet dreigt deze uitzonderingsmaatregel immers deloyale concurrentie te creëren/bestendigen t.a.v. de wel vergunningsplichtige reisbureaus. VLARA wenst dan ook dat de zin “*Dit houdt echter niet in dat het toelaten van niet-leden absoluut verboden is*” in de “artikelsgewijze toelichting” van Art. 3, §2, 3° van de Memorie van toelichting zou worden weggelaten of op z’n minst limitatief gespecificeerd.

Art. 4

Art. 4 verbiedt niet-vergunden in hun titel de indruk te wekken dat zij wel vergund zijn. VLARA stelt zich de vraag of dit artikel ook van toepassing is op de ondernemingen en organisaties met reisbureau-activiteit, maar vallend onder de uitzonderingsmaatregel in Art. 3, §2.

C. Verzoek aan de Vlaamse Regering

Het nieuwe statuut van de reisbureaus legt t.a.v. van de Wet van 21/04/1965 houdende het statuut van de reisbureaus een aantal striktere vestigingsvoorwaarden op aan nieuwe reisbureaus in het Vlaamse Gewest, maar ook aan reeds vergunde reisbureaus. Binnen een periode van drie jaar dienen deze laatste zich te schikken naar deze nieuwe, striktere voorwaarden. VLARA meent dat ten aanzien van deze inspanning van de sector een tegemoetkomend initiatief op zijn plaats zou zijn.

VLARA pleit in deze voor:

1. Een uitbreiding van de taken van Toerisme Vlaanderen met volgende elementen:
 - Promotiecampagne m.b.t. het nieuwe herkenningsskinteken van Vlaams reisbureau (cfr. Art. 6 Ontwerp van decreet) als “kwaliteitslabel”. Niet-vergunningsplichtige actoren met reisbureau-activiteiten in het Vlaams Gewest bieden de consument immers niet dezelfde garanties als deze die vergunningsplichtig zijn onder het nieuwe decreet;
 - De ontwikkeling van relevant statistisch materiaal m.b.t. de outgoing sector ter ondersteuning van beleids- en investeringsbeslissingen door respectievelijk overheid en reisagenten.
2. Ondersteunende maatregelen voor de sector reisagenten, met name gericht op voortgezette vorming en innovatie. Immers noodzaakt een kwaliteitsvolle sector niet enkel de nodige beroepskennis in hoofde van de dagelijkse leiding van het startende reisbureau. Ook reeds gevestigde reisbureaus moeten in de mogelijkheid gesteld worden om zich aan te passen aan de nieuwe tendensen en technologieën in de sector.

Nota n.a.v. de hoorzitting m.b.t. het ontwerp van decreet houdende het statuut van de reisbureaus van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme, Vlaams Parlement, Brussel, 16/01/2007